

I. STANOWISKO KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

STANOWISKO KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 10 sierpnia 2017 r.

w sprawie jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce

Ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce po 120 latach rozwoju ogrodów znalazł się w bardzo ważnym punkcie. Czas ten naznaczony był niepewnością i ciągłą walką o ogrody działkowe i prawa działkowców – zarówno w okresie przedwojennym i powojennym, jak i przypadającym na działalność Polskiego Związku Działkowców. Jednak wiara w ideę ogrodów działkowych i potrzeba jej urzeczywistnienia w praktyce była silniejsza niż wszelkie trudności i przeciwności, których na przestrzeni lat nie brakowało. W efekcie osiągnięty został stan, w którym na gruntach przekraczających powierzchnię 44.000 ha, z działek w rodzinnych ogrodach działkowych korzysta ponad 1 mln rodzin.

Szczególny okres w ogrodnictwie działkowym to czas Polskiego Związku Działkowców. W latach 80-tych zapotrzebowanie na działki deklarowało 700.000 rodzin. PZD skierował wówczas swoje siły na zaspokajanie tych potrzeb.

W niespełna 10 lat kolejnym 360.000 rodzinom umożliwiono korzystanie z działek w nowych ogrodach. Pomimo że nie zaspokoiłmy wówczas potrzeb wszystkich zainteresowanych osób był to i tak ogromny sukces, nie mający swojego odpowiednika w Europie. Tworzone ogrody były dobrze projektowane i w wyraźny sposób różniły się od wcześniej funkcjonujących w Polsce. Dlatego nie zapomniano o ogrodach już działających czyniąc starania o poprawienie ich infrastruktury i jednocząc działkowców z całej Polski.

Po 1989 r. społeczność działkowa musiała przeciwstawiać się podejmowanym coraz częściej próbom likwidacji ogrodów. PZD skutecznie jednak walczył o zachowanie ogrodów i kultywowanie idei ogrodnictwa działkowego w Polsce. Działania te zostały uwieńczone uchwaleniem w dniu 13 grudnia 2013 r. ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych – w oparciu o projekt obywatelski, pod którym podpisało się ponad 925.000 działkowców oraz zwolenników ogrodów działkowych. Pomimo wyłączenia się z ogólnopolskiej struktury niewielkiej liczby ogrodów – ogrodnictwo działkowe przetrwało i w kształcie oczekiwanym przez większość działkowców oraz jego zwolenników świętuje dzisiaj jubileusz 120-lecia. Jest to zatem szczególna okazja do podsumowań i wyrażenia słów uznania dla wszystkich, dzięki którym możliwe stało się osiągnięcie takiego stanu ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Szczególne słowa uznania Krajowa Rada PZD kieruje do działkowców, którzy od wielu pokoleń kultywują w rodzinie tradycję ogrodnictwa działkowego. Z ogromnym szacunkiem należy tu wspomnieć o tych działkowcach, którzy z determinacją i silnym przekonaniem o potrzebie funkcjonowania ogrodów działkowych własnymi siłami tworzyli ogrody często na nieużytkach i terenach zdegradowanych, przywracając je społecznościom lokalnym. Często już zapomina się o tych ludziach, pomimo że ich wkład w aktualny stan ogrodnictwa działkowego w Polsce jest nie do przecenienia.

Krajowa Rada PZD składa także podziękowania wszystkim działaczom związkowym, którzy przez lata byli i są siłą napędową oraz sprawczą działań i inicjatyw podejmowanych w obronie ogrodnictwa działkowego w Polsce. Bez wysiłku i poświęcenia tych dziesiątek tysięcy zwykłych ludzi w pełni oddanych idei ogrodów działkowych, sukces naszej organizacji nie byłby możliwy.

Słowa podziękowania Krajowa Rada PZD kieruje również do przedstawicieli władz państwowych oraz samorządowych, wśród których zawsze znajdowały się osoby sprzyjające ruchowi ogrodnictwa działkowego. Nie można tu także pominąć często nieistniejących już dzisiaj zakładów pracy i rad zakładowych, z inicjatywy których powstawały kolejne ogrody – będące dla wielu pracowników jedyną dostępną wówczas formą wypoczynku i rekreacji. Bez tego wsparcia nie byłoby możliwe osiągnięcie w Polsce tak imponującej liczby ogrodów działkowych.

Krajowa Rada PZD dziękuje zatem wszystkim, dzięki którym społeczność działkowa, wraz z jej zwolennikami, świętuje dzisiaj jubileusz 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce. Jubileusz jest nie tylko

doskonałą okazją do podsumowań i dumy z krzewienia przez dziesięciolecia w społeczeństwie idei ogrodnictwa działkowego, ale i okazją do wytyczenia nowych kierunków działań. Działania, które poprzez dostosowanie ich do oczekiwań działkowców – szczególnie osób młodych, którzy coraz liczniej przejmują działki w rodzinnych ogrodach działkowych, pozwolą w jeszcze większym zakresie zaspokajać potrzeby społeczeństwa. Krajowa Rada PZD uznaje zatem, że jest to zadanie wszystkich osób zaangażowanych w ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce, w szczególności działkowców i członków organów PZD.

Wierzimy, że dzięki dalszej współpracy w ramach ogólnopolskiej organizacji w pełni zrealizujemy stojące przed nami zadania oraz wykorzystamy wszystkie dostępne nam możliwości. Jeszcze raz dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się, przyczyniają i będą przyczyniać do kultywowania 120-letniej tradycji ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce.

**KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW**

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2017 roku

II. JUBILEUSZOWE XV POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY PZD

1. Informacja

W dniu 10 sierpnia 2017 r. w Warszawie odbyło się uroczyste jubileuszowe XV posiedzenie

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, któremu przewodniczył Prezes PZD Eugeniusz

Prezes PZD Eugeniusz Kondracki

Uczestnicy Jubileuszowego Posiedzenia Krajowej Rady PZD

Kondracki. W posiedzeniu, oprócz członków Krajowej Rady PZD, udział wzięła Krajowa Komisja Rewizyjna PZD, członkowie Honorowego Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce, zasłużeni działacze oraz pracownicy Biura KR PZD i Wydawnictwa „działkowiec”.

Prezes PZD w swoim wystąpieniu zaakcentował historyczne aspekty powstawania ruchu ogrodnictwa działkowego poświęcając uwagę najstarszym i najważniejszym historycznie ogrodom działkowym w Polsce: ROD im. Powstańców Włkp. w Koźminie Wielkopolskim oraz ROD „Kąpiele Słoneczne” w Grudziądzu. Prezes przypomniał także, że choć w dawnych latach rozwój ogrodów działkowych był o wiele mniej dynamiczny niż za czasów PZD, to dał on solidne podstawy do późniejszego działania na rzecz ruchu.

Przedstawiając teraźniejszość Prezes PZD podkreślił, że ROD organizują bardzo ciekawe inicjatywy, otwierają się na społeczności lokalne, a imprezy z okazji jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego nabierają w wielu z nich bardzo ciekawej formy. Zaangażowani w te działania są nie tylko działkowcy, ale również ich rodziny, a dzięki temu zyskują one międzypokoleniowy charakter.

Prezes podkreślił ogromną rolę programów realizowanych przez PZD (Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD i Unowocześnianie Infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych – ROD XXI wieku). W trakcie przemówienia Prezesa PZD padły również ważne deklaracje dotyczące wdrażania nowych programów uwzględniających potrzeby nowych pokoleń. Prezes PZD podziękował za wkład i zaangażowanie w rozwój i budowanie kolejnych lat ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Ważną częścią posiedzenia było wręczenie medali i dyplomów z okazji jubileuszu 120-lecia, którymi uhonorowano wszystkich działaczy uczestniczących w posiedzeniu oraz wieloletnich pracowników Biura KR PZD i Wydawnictwa „działkowiec”. Członkowie Krajowej Rady oraz Krajowej Komisji Rewizyjnej podziękowali Prezesowi PZD za ogromny wkład w rozwój ogrodnictwa działkowego w Polsce i przekazali mu symboliczną tarczę herbową oraz kwiaty. Krajowa Rada podjęła Stanowisko w sprawie jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego, w którym podkreśliła długoletnią historię ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce, jednocześnie kierując słowa uznania do działkowców, którzy od pokoleń kultywują tę piękną tradycję. KR PZD podziękowała również

Prezes PZD oraz uczestnicy posiedzenia jubileuszowego

wszystkim działaczom związkowym, przedstawicielom władz państwowych i samorządowych oraz wszystkim osobom sprzyjającym ruchowi ogrodnictwa działkowego.

Ponadto KR PZD podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia odznaki „Za zasługi dla ROD” oraz ustanowienia trybu i warunków jej nadania jako wyróżnienia za szczególne zasługi na rzecz ro-

Prezydium Krajowej Rady PZD oraz była Przewodnicząca Krajowej Komisji Rozjemczej p. Olga Ochrymiuk

dzinnego ogrodu działkowego – w szczególności za wkład w rozwój ogrodu, wzrost jego znaczenia dla społeczności lokalnej, propagowanie idei ogrodnictwa działkowego oraz postaw proekologicznych. Co ważne, odznakę tę będzie nadawał zarząd ROD z własnej inicjatywy. Ustanowiono także odznaczenie organizacyjne PZD oraz ustalono warunki jego przyznawania. Odznaczenie ma służyć eksponowaniu w społeczeństwie przyna-

leżności jego członków do PZD. Przyjęta uchwała w sprawie odznaki „Zasłużony Działkowiec” na nowo określiła tryb i warunki jej nadania. Odznakę brązową będzie nadawał zarząd ROD, srebrną Prezydium Okręgowego Zarządu PZD, a złotą Prezydium KR PZD. Ostaną z przyjętych uchwał dotyczyła odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” oraz ustanowienia trybu i warunków jej nadania.

2. Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Znaczenie Jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich dla istnienia i rozwoju ogrodów. Wystąpienie Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego.
6. Centralne uroczystości Jubileuszowe – Krajowe Dni Działkowca w Bytomiu. Obchody Jubileuszowe w okręgach i ogrodach.
7. Wręczenie medalu oraz dyplomu z okazji 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce.
8. Wystąpienia uczestników posiedzenia.
9. Wystąpienie komisji uchwał i wniosków – podjęcie uchwał i innych dokumentów.
10. Zakończenie obrad.

3. Komisja Uchwał i Wniosków

1. Tadeusz Jarzębak	Szczecin	3. Janusz Moszkowski	Wrocław
	Przewodniczący	4. Piotr Gadzikowski	Toruńsko-Włocławski
2. Józef Noski	Śląski	5. Czesław Smoczyński	Pomorski

4. Wystąpienie Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego

Szanowni Państwo,

droga do Jubileuszu 120-lecia, który dzisiaj obchodzimy była bardzo długa i trudna. Zarówno w pierwszym okresie, za jaki uznalibyśmy ten do 1939 roku, jak i podczas okupacji, czy też od 1945 roku do 1980 roku.

Przyznam, że z pewnym sentymentem patrzę dzisiaj na wielu uczestników naszego dzisiejszego spotkania, którzy wiele etapów tej drogi znają z własnych doświadczeń i przeżyć. To była naprawdę trudna droga, ale ruch ogrodnictwa działkowego zawsze wychodził ze wszystkich sytuacji, a idea którą realizował przez 120 lat systematycznie się rozwijała.

Dzisiaj, kiedy mówimy o jubileuszu, nie sposób nie powiedzieć o ogrodzie, który jest znaczącym punktem na drodze rozwoju ogrodów działkowych. Zainaugurowaliśmy obchody Jubileuszu

w ogrodzie im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wielkopolskim. Ten ogród w gruncie rzeczy powstał w 1824 roku. Nie odnotowujemy tej daty, jako początku naszego ruchu, dlatego, że jego powstanie nie pociągnęło za sobą rozwoju ogrodów działkowych w Polsce. Był to odosobniony przypadek na ziemiach zaboru pruskiego, ale warto powiedzieć, że przecież ten ogród na tym samym terenie istnieje do dnia dzisiejszego. Za 7 lat będzie obchodził 200-lecie swojego istnienia. Jest to najstarszy istniejący ogród w Europie.

Możliwe, że i my w przeszłości nie zawsze potrafiliśmy docenić i wykorzystać właśnie to, że mamy w Polsce taki ogród działkowy. Rozwojem ogrodów działkowych dorównujemy Anglii, przekakujemy Niemcy, Austrię. A to już jest dużo, dlatego że w Anglii rozwój ogrodów działkowych był ogromny i zaczął się właśnie mniej więcej w drugiej połowie XIX wieku.

Przemówienie Prezesa PZD

Początek rozwojowi ogrodów działkowych w Polsce dał ogród „Kąpiele Słoneczne” w Grudziądzu. Ogród, który istnieje do dzisiaj, który w tym roku obchodzi 120-lecie. W Grudziądzu mamy też ogród, który się nazywa Unia Agromed. Liczy on 114 lat.

Na stronie Okręgu w Toruniu jest informacja, że aby uczcić jubileusz 120-lecia organizowane są rajdy rowerowe i zwiedzanie poszczególnych ogrodów działkowych. W rajdach uczestniczą ludzie starsi, seniorzy, ale również dzieci. Poprzez tego typu działania, pokazujemy przywiązanie do ogrodów działkowych i wiarę w idee ogrodnictwa działkowego. Podkreślam to, żeby umocnić tę wiarę we wszystkich nas, że warto, że należy wszystko robić, żeby rozwijać ogrody działkowe: jak trzeba walczyć to walczyć, jak budować to budować, jak bronić to bronić.

I to są wszystkie cechy, które charakteryzują nasz ruch od 120 lat. Warto byłoby jeszcze podkreślić, że ten rozwój nie był taki, jak za czasów PZD. Do 1939 roku było 3050 hektarów, 49 000 działek; ale prężnie działały, zorganizowały się w Centralny Związek Towarzystw Ogrodów Działkowych, zgłaszano postulaty, walczono o ustawę. Opracowano nawet dwa projekty ustaw – jeden przez Związek i drugi przez Rząd. Niestety żaden nie

został uchwalony ze względu na wybuch wojny. To była tragedia dla ogrodów. Bo w różnych miastach, w zależności od położenia, działki najczęściej przechodziły w ręce rodzin niemieckich.

Najtragiczniejszy okres nastąpił podczas Powstania Warszawskiego. Zniszczone ogrody służyły mieszkańcom i powstańcom w tym okresie nie tylko jako źródło owoców i warzyw, ale tam się walczyło, tam ginęli ludzie. Trudne czasy.

Rozwój ogrodów działkowych rozpoczął się w 1945 roku. Chcę wspomnieć jedną postać, o której mało się mówi, a mianowicie Premiera Osóbkę-Morawskiego. Dlatego, że on przed wojną był działaczem tego ruchu i przyczynił się do tego, by dekret z 1946 r. jak najszybciej ukazał się i nastąpił rozwój ogrodów działkowych. Przyczynił się też do uchwalenia ustawy z 1949 roku o pracowniczach ogrodach działkowych, która była dobra, bo zakładała rozwój ogrodów, nakładała obowiązki na państwo, na gminy, zakłady pracy.

Niestety za sprawą tej ustawy pozbawiono ogrodnictwo działkowe samodzielności, niezależności, samorządności i nie trzeba było długo czekać na skutki. Dlatego, że rozwój ogrodów, zamiast następować, niestety został prawie całkowicie zahamowany. Dość szybko utworzony został samorząd działkowy, poczynając od góry, a na za-

rządach ogrodów kończąc. Dwie instancje – krajowa i wojewódzka – były całkowicie podporządkowane związkom zawodowym i właściwie nie można było podjąć żadnej decyzji bez akceptacji związków.

Tak było do początku lat 70. Wtedy wśród działkowców pojawiły się nowe poglądy, nowe oczekiwania, zaangażowanie w ogrody. Oczekiwano, żeby działkowcy mówili swoim głosem, nie głosami działaczy związków zawodowych. Żeby zarządzano przez działaczy w ogrodach działkowych, a nie w gabinetach związkowych. Żeby ci działacze utożsamiali się z tym ruchem, a nie z ówczesnym ruchem zawodowym.

Tak było do października 1980 roku. Wtedy to odbyło się plenum KR i uchwaliliśmy wydzielenie się ze związków zawodowych. Ogłosiliśmy niezależność, samodzielność i samorządność i rozpoczęliśmy samodzielną działalność, bardzo trudną. Ustawa z 1949 r. mówiła wyraźnie, że ogrody podporządkowane są związkowi zawodowemu, dlatego byliśmy pod względem prawnym jak te sieroty na rozstaju dróg. Ale za nami była świadomość i ogromne poparcie całej społeczności działkowej, a także wielu władz, które zaczęły na nas inaczej patrzeć. Niezależnie od tego była to decyzja bardzo trudna, bo różnie się to mogło skończyć, ale skończyło się dobrze.

W 1981 r. doprowadziliśmy szybko do uchwalenia ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych i rozpoczął się dynamiczny rozwój ogrodów działkowych. I tak to trwało prawie 10 lat. W ciągu tych 10 lat w Polsce przybyło 360 000 działek i 14 500 hektarów ogrodów działkowych.

Pamiętam te prace z własnego doświadczenia. Skończyło się budowanie i zagospodarowywanie ogrodów z marszu, a zaczął się rozwój i budowanie ogrodów działkowych w oparciu o dobre plany, które przygotowywali nasi inżynierowie. Nie raz powstawały takie projekty, które przerastały możliwości działkowców. A nie raz i możliwości finansowe, żeby to wszystko zrealizować.

Dzisiaj, gdybyśmy realizowali taki projekt, to byśmy powiedzieli, że robimy ogród XXI wieku. Powstawały piękne, dobrze zagospodarowane ogrody działkowe, które istnieją do dzisiaj. Takim wynikiem właściwie nie może się pochwalić żaden związek w Europie, żeby w tak krótkim czasie zbudować tyle ogrodów.

Ten wynik nie rozwiązał zapotrzebowania na działki. Wtedy określaliśmy je na 700 tys. działek i chcieliśmy zrealizować te plany. Pewnie by się to nawet udało, gdyby ten stosunek do ogrodów działkowych, często wymuszony sytuacją polityczną, społeczną i gospodarczą kraju, nie zaczął stopniowo się zmieniać. Ale i tak to, co osiągnęli-

Uczestnicy Jubileuszowej Krajowej Rady PZD

Posiedzenie Jubileuszowej Krajowej Rady PZD

śmy, to jest wynik naprawdę niespotykany. Możemy być z tego dumni.

Wczoraj sięgnąłem do historii lat dziewięćdziesiątych. Ze zdumieniem czytałem to wszystko, co było naszym udziałem – dzisiaj jest to historia, a to była nasza praca, nasza walka, nasze zaangażowanie. Działkowcy zebrali 295 tys. podpisów, później znów kilkaset tysięcy. I tak aż do roku 2013, kiedy uchwalona została nasza ustawa w oparciu o projekt obywatelski, a działkowcy zebrali 925 000 podpisów poparcia pod tym projektem. Jest to długa historia i oby to już była historia. Żeby ten ruch ogrodnictwa działkowego mógł się rozwijać z pożytkiem dla innych, żebyśmy nie musieli walczyć, tylko żebyśmy mogli budować, rozwijać i cieszyć się naszym dorobkiem. Żebyśmy mogli się cieszyć, jak na ogrody działkowe przychodzi nowe pokolenie, młode małżeństwa z dziećmi, tak jak to się dzieje dzisiaj w wielu ogrodach działkowych.

Związek zyskał ogromne doświadczenie, ogromną wiedzę, ale również wykazuje się ogromną determinacją i integracją swoich członków. I to jest gwarancja, że ogrody będą istniały, Związek będzie istniał. Natomiast nie mam wątpliwości, że zawsze będziemy mieli ręce pełne pracy. Stworzyliśmy potężny Związek, potężny ruch ogrodnictwa działkowego. Ustawa z 2013 roku to jest dobra

podstawa prawna, ale dostarczyła nam też dużo pracy, nowy statut, regulamin, nowelizację wszystkich aktów prawnych Związku.

W 2017 r. Związek jest cały w pędzie i realizuje programy: modernizacji ogrodów działkowych, społeczny program rozwoju ROD. Tu w ogrodzie rajd, tu modernizacja sieci wodociągowej, w wielu ogrodach jubileusze, a poza tym ogrody działkowe, zarządy i nasz aktyw mają nieograniczone pomysły, jak rozwijać działalność społeczną na rzecz swoich działkowców i na rzecz społeczeństwa.

Co to znaczy? To znaczy, że jest chęć, jest siła i jest wybrany nowy kierunek. Tak będziemy robić, tak będziemy rozwijać ogrody działkowe w przyszłości. Dzisiaj mówimy o Jubileuszu, a myślę, że dla nas Jubileusz nie może być tylko wspomnieniami, oceną doświadczeń.

120-lecie to jest taka magiczna granica. Tyle zrobiliśmy, taką drogę przeszliśmy, tyle doświadczeń nabraliśmy, jesteście zwarcie, żeby dalej działać. Dlatego też dalej będziemy realizować programy już pущone w ruch; ale jest jeden program działkowy, który musimy opracować i rozpocząć jego realizację, zobowiązuje nas do tego młode pokolenie w Polsce. Ci wszyscy w dużych i średnich miastach, którzy nie mogą otrzymać działki, a chcą być działkowcami, widzą w działce sens dla siebie,

dla swoich dzieci. Dlatego też musimy opracować program rozwoju ogrodów działkowych na miarę dzisiejszych czasów. Musimy do tego programu zachęcić cały Związek, ale również samorządy, społeczeństwo, a także władze państwowe.

Przymierzamy się do opracowania takiego programu, bo będzie to możliwe najtrudniejszy program, jaki dzisiaj przyjdzie nam realizować. Zbadaliśmy sytuację w miastach w zależności od ich wielkości, policzyliśmy ile jest działek. Prowadzimy inne działania wspólnie z okręgami i w sumie razem doprowadzi to do tego, że będziemy mogli opracować program i wystąpić do rządu, do samorządu, poprosić o poparcie wszystkich, którym leży na sercu dobro ogrodnictwa działkowego. Dlatego też myślę, że nie zabraknie tam przede wszystkim nas, ale także okręgów i zarządów ogrodów. Bo doświadczenia nasze i także moje doświadczenie mówi, że wszystko można zrobić, co jest pozytywne i dobre dla ludzi; a trzeba to robić z ludźmi. Nie zrobi się niczego w pojedynkę i to będzie również nasz cel.

Na zakończenie chciałbym podziękować wszystkim i każdemu z osobna, kto ma swój udział w rozwoju ogrodów działkowych, w ich obronie, w ich zagospodarowaniu; kto w jakikolwiek sposób przyczynił się do tego, że dzisiaj możemy się spotkać pod tym pięknym Jubileuszowym hasłem z banera i obchodzić Jubileusz. Chciałbym, aby moje słowa dotarły do wszystkich działaczy, okręgów, zarządów i do działkowców. To jest konieczne. Bo bez nich nie będziemy mogli zrealizować programu.

Pozwólcie Państwo, że chcę się jeszcze odnieść do niektórych dziedzin, bez których nie bylibyśmy w tym miejscu, w którym jesteście.

Miesięcznik „działkowiec” ma swoją własną historię. Od wielu lat jest to i moja historia. Jest to historia zmagania, żeby to było pismo związkowe, ale tak się stało w 1981 roku. Czy Państwo wiecie, że to pismo jest wydawane dla polskich działkowców od 1949 roku, a więc 68 lat. Gdybyście Państwo chcieli spojrzeć na to pismo, poczynając od skromnego zeszytu na kilkunastu stronach, na byle jakim szarym papierze i czarno-białe zdjęcia; bo takie były wtedy czasy. I porównajmy to z miesięcznikiem, który teraz wychodzi: piękny, kolorowy, obszerny, doskonały pod względem merytorycznym, na rzecz którego pracuje wielu naukowców i praktyków. Czy te nasze działki byłyby takie, gdybyśmy nie mieli swojego „działkowca”? Najnowsze dziecko – „Mój ogródek” ma krótką historię, ale wszedł w lukę i spełnia znakomicie swoją rolę merytoryczną dla działkowców.

Czytacie Państwo Biuletyn Informacyjny, a czy wiecie, że ten numer, to już 283 wydanie? Że w pewnym czasie było to pismo bardzo zwalczane, bo zaangażowało się bardzo mocno w obronę ogrodów działkowych i postrzegane było, jako trudny przeciwnik. Był rok 1981, kiedy ukazała się ustawa o pracowniczych ogrodach działkowych i postanowiłem wydać ją w postaci Biuletynu. Właściwie w numerze pierwszym nie ma nic poza ustawą i to zrobiło ogromną karierę – od razu pojawiły się głosy – wydajemy Biuletyn. Wydajemy go do dnia dzisiejszego.

Muszę również powiedzieć o „Zielonej Rzeczypospolitej”, bo to też jest nowe pismo; ale nigdzie nie słyszę głosów, żeby było niepotrzebne. Oczywiście trzeba je doskonalić. Najnowszy numer pojawi się na początku września i będzie całkowicie poświęcony jubileuszowi ogrodów działkowych w Polsce. I rzecz najnowsza – „Aktualności związkowe”.

Ciesz się, że zarządy ogrodów przyjmują to dobrze. Dodajmy do tego setki broszur, książek, instrukcji, ulotki, plakaty i wszystko, co składa się na dorobek KR i Wydawnictwa „działkowiec”. Pamiętam lata 70-te, kiedy wydawało się wiele broszur dla działkowców, a najlepsza była seria ogrodnicza. Mieliśmy duże kłopoty, żeby je wydawać, bo wtedy nie brak było głów i chętnych do opracowywania, brak było papieru. Mimo wszystko i to pokonywaliśmy.

Chcę zwrócić uwagę na ten dorobek, bo robili to ludzie. Dlatego też dzisiaj wśród odznaczonych dostrzegamy wysiłek pracowników KR, pracowników Wydawnictwa, którzy na równi z nami, a niekiedy w sposób bardziej zaangażowany, bo mówię o fachowcach w poszczególnych dziedzinach, pracowali i walczyli o ogrody działkowe, o Związek. Bo były i takie lata, kiedy nie mówiono o rozwoju, tylko trzeba było walczyć o to, co już powstało. Dlatego chciałem im serdecznie podziękować.

Szanowni Państwo, naszym zadaniem na przyszłość jest umacnianie Związku, umacnianie jego struktur, poczynając od zarządów, komisji rewizyjnych, poprzez okręgi i na Krajowej Radzie kończąc. Opracowywać programy, które realizować można tylko wtedy, gdy ma się silne, zintegrowane struktury, kiedy cel jest jeden, a realizatorów wielu. Wtedy można liczyć na pozytywny efekt.

Dzisiaj przedstawiliśmy Państwu projekty uchwał odznaczeniowych. Chcemy, w oparciu o nową ustawę, niejako odświeżyć nasze odznaczenia „Za zasługi dla PZD”, „Zasłużony Działkowiec” – trzystopniowa odznaka. Macie Państwo

projekt uchwały w sprawie zupełnie nowego odznaczenia – „Za zasługi dla ROD”. To odznaczenie, które będzie nadawane przez zarządy ogrodów, zarówno członkom Związku, jak i również współpracującym z nami samorządom, organizacjom społecznym i wszystkim, którzy mają swój udział w realizacji naszych programów.

Brązową odznakę „Zasłużonego Działkowca” chcemy, aby nadawały zarządy ogrodów działkowych. Chodzi o to, żeby wzmacniać ten podstawowy organ, jakim jest zarząd ogrodu działkowego.

Cała polityka Związku musi być nastawiona na to, żeby wzmacniać zarząd; bo jeżeli one będą mocne, świadome, znające prawo, znające politykę Związku, będą mogły tę politykę realizować. Nie da rady realizować tego, czego się nie zna, albo tego, w co się nie wierzy.

Dziękuję Państwu za udział w tym uroczystym posiedzeniu, ale przede wszystkim za pracę. Za pracę i walkę, która nas połączyła na przestrzeni wielu lat i życzę Państwu dobrych wyników, a także dużej satysfakcji z tej pracy. Dziękuję za uwagę.

5. Wręczenie medali i dyplomów z okazji 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce

Podczas uroczystego, jubileuszowego posiedzenia Krajowej Rady nie mogło zabraknąć podziękowań dla osób zasłużonych dla Związku. Medale jubileuszowe otrzymali członkowie Krajowej Rady PZD, Krajowej Komisji Rewizyjnej, a także zasłużeni działacze wszystkich szczebli organizacyjnych Związku i niektórzy, długoletni pracownicy.

Lista odznaczonych:

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców

Kondracki Eugeniusz

Adamski Jerzy

Prezes PZD

Łódzki

Bańka Jerzy

Błachut Ewa

Bojko Andrzej

Dalak Antoni

Gadzikowski Piotr

Galus Edward

Jarzębak Tadeusz

Karpiński Jerzy

Klimaszewski Robert

Kokot Barbara

Korolczuk Barbara

Kosowski Tadeusz

Kozera Bartłomiej

Śląski

Małopolski

Podlaski

Elbląg

Toruńsko-Włocławski

Świętokrzyski

Szczecin

Wrocław

Poznań

Bydgoszcz

Wrocław

Śląski

Opolski

I Wiceprezes PZD Tadeusz Jarzębak wręczył medal z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego Prezesowi PZD E. Kondrackiemu

Prezes PZD wręczył zasłużonym działaczom dyplomy z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego

Malik Henryk
 Michalik Kazimierz
 Molka Antoni
 Moszkowski Janusz
 Niewiński Leonard
 Noski Józef
 Ożegalska Izabela
 Pasiński Marian
 Pisarski Józef
 Podlewski Krzysztof
 Praczyk Marian
 Radoła Jan
 Romanowski Józef
 Sekulski Marian
 Seredyński Wojciech
 Skrzyński Ryszard
 Smoczyński Czesław
 Strzelec Teresa
 Sycz Agnieszka
 Śliwa Zdzisław
 Walusiak Urszula
 Wdowczyk Jerzy
 Wilms Piotr
 Wojsław Czesław
 Wosik Andrzej
 Zawadka Stanisław
 Żyła Stefan

Sudecki
 Lublin
 Legnica
 Wrocław
 Pomorski
 Śląski
 Łódzki
 Zielona Góra
 Pomorski
 Mazowiecki
 Piła
 Śląski
 Szczecin
 Koszalin
 Legnica
 Sudecki
 Pomorski
 Opolski
 Podkarpacki
 Poznań
 Bydgoszcz
 Kalisz
 Gorzów Wielkopolski
 Warmińsko-Mazurski
 Częstochowa
 Mazowiecki
 Podkarpacki

Krajowa Komisja Rewizyjna PZD

Fojt Maria	Przewodnicząca
Dąbrowski Bogusław	Zastępca Przewodniczącej
Zerba Dorota	Zastępca Przewodniczącej
Drzewiecka Jadwiga	Członek
Jabłoński Zenon	Członek
Juchniewicz Witold	Członek
Nocuń Alina	Członek
Paterek Alicja	Członek
Rabuski Eugeniusz	Członek
Zielińska Zofia	Członek
Żurkowski Roman	Sekretarz

Honorowy Komitet Organizacyjny Jubileuszu

Bogucki Stanisław	Okręg Mazowiecki PZD
Boroń Antonina	Honorowy Prezes OZ Opolskiego PZD
Cieślik Henryk	Okręg PZD w Poznaniu
Czarny Zygmunt	Prezes Zarządu ROD „Słonecznik” w Trzciance
Dziechciaruk Janina	Wiceprezes OZ PZD w Lublinie
Dziedzic Elżbieta	Honorowy Prezes OZ PZD w Legnicy

Prezes PZD wręczył medale m.in. członkom Krajowej Komisji Rewizyjnej

Gieczewski Antoni

Prezes Zarządu ROD
„Przy Torze” w Łodzi

Kostrzewa Antoni

Honorowy Prezes

Jabłoński Jan

Prezes Zarządu ROD
„Maciejowice” w Szczecinie

Kuleta Stanisław

Członek Zarządu ROD
„Kąpiele Słoneczne”

Kielak Zbigniew

ROD „Rynia” w Ryni

w Grudziądzu

Wręczenie dyplomów jubileuszowych zasłużonym

Prezes PZD wręcza medale członkom Prezydium KR PZD

Miłosz Edward	Prezes Zarządu ROD im. Derdowskiego w Kartuzach	Filipiak Roman	I Wiceprezes OZ PZD w Kaliszu
Nowak Ryszard	Wiceprezes OZ PZD w Koszalinie	Gaszewski Andrzej	Okręg w Szczecinie
Ochrymiuk Olga	Okręg Podlaski PZD	Gurtiaków Ryszard	Prezes Zarządu ROD „Kolejarz” w Malborku
Sidło Zygmunt	ROD „Rakowiec” w Warszawie	Justa Czesław	ROD „Azalia” w Łodzi
Socała Marian	ROD „Ursynów” w Warszawie	Kaczmarek Feliks	Prezes ROD im. T. Kościuszki w Bytomiu
Śmigiel Tadeusz	Były Prezes OZ w Gorzowie Wlkp.	Kaliciak Marian	ROD „Konwalia” w Głogowie
Witkowski Mirosław	Prezes Zarządu ROD im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wlkp.	Kluz Zdzisław	Prezes ROD „Zielone Wzgórza” w Łąncucie
Zasłużeni działacze		Knapiek Zbigniew	Członek Prezydium OZ PZD we Wrocławiu
Berski Eugeniusz	Przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej	Kozikowski Czesław	Prezes ROD im. Walentego Fiałka w Chełmie
Boratyński Wiesław	Prezes OZ w Słupsku	Koźlarek Henryk	Prezes ROD „Zielony Zakątek” w Chodzieży
Burzyński Ryszard	PZD OZ Sudecki	Kryszkiewicz Czesław	Członek OZ Podlaskiego
Chodak Stanisław	Prezes OZ PZD w Lublinie	Maj Władysław	Prezes ROD im. T. Kościuszki w Krapkowicach
Deręgowski Witold	Były Prezes OZ PZD w Bydgoszczy	Mikołajczyk Joanna	Prezes ROD XXXV-lecia w Zielonej Górze
Famulski Stefan	Prezes ROD „Oaza” w Piotrkowie Trybunalskim	Molo Jan	Okreś Mazowiecki PZD
		Mrozowski Henryk	ROD im. XXXV-lecia w Radomiu
		Mróz Zofia	Okreś Małopolski PZD

Prezydium KR PZD podczas posiedzenia jubileuszowego

Pazdyk Kazimierz
Rościszewska Barbara
Senecka Elżbieta

Okręg Sudecki PZD
Okręg w Elblągu
Przewodnicząca
Komisji Rewizyjnej ROD
„Przyjaźń” w Gdańsku

Stankowiak Zdzisław
Sugier Zuzanna
Urzyk Krystyna

Okręg PZD
w Poznaniu
Sekretarz
OZ PZD w Koszalinie
ROD „Ina” w Goleniowie

Prezes PZD prezentuje otrzymany dyplom jubileuszowy

Prezes OZ Śląskiego PZD Józef Noski, członek Prezydium KR PZD

Walas Zenon

Prezes ROD „Prochownia”
w Kielcach

Warych Czesław

Członek Prezydium
OZ PZD we Wrocławiu

Wiceprezes PZD Tadeusz Jarzębak odczytał swój wiersz

Ponadto medalami zostali uhonorowani pracownicy Biura KR PZD oraz Wydawnictwa „działkowiec”:

Magdalena Kondracka – Dyrektor Wydawnictwa „działkowiec”

Sławomir Milewski – Redaktor merytoryczny miesięcznika „działkowiec”

Małgorzata Majkowska – Sekretarz Redakcji miesięcznika „działkowiec”

Kazimierz Wiech – Członek Kolegium Redakcyjnego miesięcznika „działkowiec”

Mirosława Marks – Główna Księgowa KR PZD

Hanna Kurdybacha – Zastępca Głównej Księgowej KR PZD

Mariola Kobylińska – Kierownik Wydziału Gospodarki Gruntami KR PZD

Jadwiga Przygódzka – Starszy inspektor ds. kadr KR PZD

Renata Drzewiczak -Milewska – Starszy inspektor ds. administracyjnych KR PZD

Marek Pytko – Kierownik Wydziału Prezydialnego KR PZD

Bartłomiej Piech – Dyrektor Biura Prawnego KR PZD

Tomasz Terlecki – Zastępca Dyrektora Biura Prawnego KR PZD

6. Wiersz Tadeusza Jarzębaka, I Wiceprezesa PZD

*Na tym małym skrawku Ojczystej ziemi,
rozpostarła się maleńka działka rodzinna.
Zawsze przyjazna, zawsze zadbana,*

*a właściwie to zawsze inna.
To miłość do ziemi spowodowała,
że z nią tworzymy wspólnotę.*

*To nasza codzienna praca,
przywraca nam na nią ochotę.
Ale co tam pomogła by nasza maleńka działka,
co nawet pomógł by kawał ogrodu rajskiego.
Gdyby nie czuło się we wszystkim.
Myśli, uporu i serca Prezesa Kondrackiego.*

7. List Pani Antoniny Boroń, Honorowego Prezesa OZ Opolskiego PZD

*Szanowny Panie Prezesie,
Szanowne Prezydium XV posiedzenia KR PZD*

Zostałam wielce zaszczycona powołaniem mnie do składu Honorowego Komitetu obchodu Jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce i zaproszeniem na uroczyste, Jubileuszowe XV posiedzenie KR PZD. Przyjęłam tę decyzję władz centralnych PZD jako wyraz najwyższego uznania i podziękowania za długoletnią działalność pełnioną w strukturach organizacyjnych naszego Związku. Idea organizacji ogrodów działkowych zrodziła się 120 lat temu. Zintegrowała społeczeństwo w budowie ogrodów i organizacji, własnej struktury na miarę potrzeb lokalnych. Zapał ten był dynamiczny, ogrody szybko rozwijały się osiągając w roku jubileuszu ponad 1 mln członków PZD działających w ponad 4600 ogrodach działkowych. Były to długie lata rozwoju, które wpisały się do księgi ruchu działkowego, lata przerywane trudną walką o zachowanie praw i przywilejów działkowców, zachowania ogrodów i PZD. Dopiero staraniem Związku na czele z Prezesem Eugeniuszem Kondrackim, uchwalona zo-

stała w 1981 roku ustawa, która uhonorowała dorobek polskiego ruchu działkowego, uregulowała prawa działkowców i nadała im nowe przywileje.

Dzisiaj, oceniając dorobek 120 lat funkcjonowania ogrodów działkowych, winniśmy oddać hołd najbardziej zasłużonemu człowiekowi – Prezesowi naszego Związku Panu Eugeniuszowi Kondrackiemu. Zasługi naszego Prezesa są ogromne, wspomagane wolą działkowców i jego aktywu – Związek stał się powszechnie szanowany i uznany za wspólną organizację, która potrafi nie tylko budować ogrody i ich struktury, ale potrafi walczyć o swoje prawa i przywileje. Prezes wykazał się wielką dbałością o cały Związek, o poprawę życia na działkach, pełen twórczej inwencji i wielu pomysłów umacniających Związek w społeczeństwie.

Panie Prezesie, życzę Panu i całemu Związkowi wielu dalszych sukcesów, wiele radości z trwałości ogrodów działkowych i naszego Związku oraz dalszego kierowania i zarządzania polskim ruchem działkowym.

Z poważaniem
Honorowy Prezes OZ Opolskiego PZD
/-/ Antonia Boroń

P. S. Szanowne Koleżanki i Koledzy, z uwagi na trwającą kontuzję, której uległam wiosną br. nie mogę uczestniczyć w tak ważnej uroczystości jubileuszowej naszego Związku. Jestem całym sercem

razem z Wami i choć serce się rwie, nogi odmawiają posłuszeństwa. Świętujmy i cieszymy się z sukcesów PZD.

Opole, dnia 10 sierpnia 2017 r.

8. Uchwały

UCHWAŁA NR 1/XV/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 10 sierpnia 2017 r.
w sprawie odznaki „Zasłużony Działkowiec”
oraz ustanowienia trybu i warunków jej nadania

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców kontynuując wieloletnie tradycje wyróżniania za działalność na rzecz Związku i ogrodnictwa działkowego oraz za należyte prowadzenie działki w ROD, zachowuje odznakę „Zasłużony Działkowiec” ustanowioną Uchwałą z dnia 30 listopada 1982 roku Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców *w sprawie ustanowienia trybu i warunków nadania odznaki „Zasłużony Działkowiec”* – mając w szczególności na uwadze jej znaczenie dla społeczności związkowej i kultywowania idei ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie §142 ust. 1 i ust. 3 w zw. z §130 pkt 17) Statutu PZD, Krajowa Rada PZD postanawia, co następuje:

§ 1

Ustanowiona Uchwałą z dnia 30 listopada 1982 roku Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców *w sprawie ustanowienia trybu i warunków nadania odznaki „Zasłużony Działkowiec”* odznaka „Zasłużony Działkowiec” jest wyróżnieniem za:

- 1) działalność na rzecz Związku i ogrodnictwa działkowego oraz za utrzymywanie działki w rodzinnym ogrodzie działkowym w należytym stanie, lub
- 2) za utrzymywanie działki w rodzinnym ogrodzie działkowym w należytym stanie na warunkach przyjętych w Uchwale.

§ 2

Odznaka „Zasłużony Działkowiec” jest trzystopniowa – brązowa, srebrna, złota.

§ 3

Odznakę „Zasłużony Działkowiec” stanowi brązowy, srebrny lub złoty owal o średnicy 30

mm z napisem wokół: „Zasłużony Działkowiec”. Płaszczyznę wewnątrz napisu stanowi stylizowany kwiat słonecznika, w środku którego znajduje się skrót nazwy Polskiego Związku Działkowców – PZD – oraz łopata skrzyżowana z gracą. Odwrotna strona odznaki jest gładka.

§ 4

Odznakę „Zasłużony Działkowiec” nosi się na lewej stronie piersi.

§ 5

Odznakę „Zasłużony Działkowiec” za działalność na rzecz Związku i ogrodnictwa działkowego oraz za utrzymywanie działki w rodzinnym ogrodzie działkowym w należytym stanie, w tym w szczególności jej zagospodarowanie zgodnie z Regulaminem ROD oraz przepisami prawa, przyznaje się:

- 1) brązową – po 3 latach,
 - 2) srebrną – po 6 latach,
 - 3) złotą – po 10 latach
- spełniania kryteriów wskazanych w niniejszym postanowieniu.

§ 6

Odznakę „Zasłużony Działkowiec” za utrzymywanie działki w rodzinnym ogrodzie działkowym w należytym stanie, w tym w szczególności jej zagospodarowanie zgodnie z Regulaminem ROD oraz przepisami prawa, przyznaje się:

- 1) brązową – po 5 latach,
 - 2) srebrną – po 10 latach,
 - 3) złotą – po 15 latach,
- spełniania kryterium wskazanego w niniejszym postanowieniu.

§ 7

Odznaka „Zasłużony Działkowiec” może być nadana również pośmiertnie.

§ 8

Odznakę „Zasłużony Działkowiec” nadaje:

- 1) brązową – zarząd ROD,
- 2) srebrną – prezydium okręgowego zarządu PZD,
- 3) złotą – Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 9

1. Wnioski o nadanie odznaki „Zasłużony Działkowiec” składa:
 - 1) zarząd ROD – o nadanie srebrnej odznaki; wniosek kierowany jest do okręgowego zarządu PZD;
 - 2) prezydium okręgowego zarządu PZD – o nadanie złotej odznaki; wniosek kierowany jest do Prezydium Krajowej Rady PZD.

Wzór wniosku stanowi Załącznik Nr 1 do Uchwały.

2. Wniosek o nadanie odznaki „Zasłużony Działkowiec” powinien być złożony nie później niż 3 miesiące przed przewidywanym terminem jej wręczenia.
3. Wniosek musi być należycie umotywowany przez właściwą komisję ds. oznaczeń działającą przy organie wnioskującym o nadanie odznaki „Zasłużony Działkowiec”.

§ 10

Z własnej inicjatywy odznakę „Zasłużony Działkowiec” może nadać:

- 1) Prezes PZD oraz Prezydium Krajowej Rady PZD – odznakę brązową, srebrną oraz złotą;
- 2) prezydium okręgowego zarządu PZD – odznakę brązową oraz srebrną.

§ 11

Wyróżniony odznaką „Zasłużony Działkowiec” otrzymuje legitymację, według wzorów określonych w Załączniku Nr 2 do Uchwały.

§ 12

1. Odznakę „Zasłużony Działkowiec” wręcza się podczas posiedzenia organów Polskie-

go Związku Działkowców oraz podczas uroczystości związkowych. Odznaka może być również wręczona w innych uzasadnionych okolicznościach, w których jej wręczenie nie uchybi powadze nadanego wyróżnienia.

2. Wręczenia odznaki „Zasłużony Działkowiec” dokonuje:

- 1) złotą – Prezes PZD lub upoważniona przez niego osoba;
- 2) brązową i srebrną – prezes okręgowego zarządu PZD lub upoważniona przez niego osoba.

§ 13

W przypadku zniszczenia lub zgubienia odznaki „Zasłużony Działkowiec” lub/i legitymacji, wyróżniony może wystąpić z pisemnie uzasadnionym wnioskiem o wydanie duplikatu odznaki lub/i legitymacji.

§ 14

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie działania przez wyróżnionego na szkodę Polskiego Związku Działkowców, Prezydium Krajowej Rady PZD lub organ, który nadał odznakę „Zasłużony Działkowiec” mogą pozbawić nadanego wyróżnienia.

§ 15

1. Organy uprawnione do nadawania odznaki „Zasłużony Działkowiec” prowadzą ewidencję nadanych odznak oraz gromadzą złożone wnioski o ich nadanie.

2. Koszty wykonania odznaki „Zasłużony Działkowiec” oraz legitymacji pokrywają organy PZD nadające odznakę.

§ 16

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Z tym samym dniem traci moc Uchwała z dnia 30 listopada 1982 r. Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców w sprawie ustanowienia trybu i warunków nadania odznaki „Zasłużony Działkowiec”.

Załącznik Nr 1 – Wzór wniosku o nadanie odznaki „Zasłużony Działkowiec”

Załącznik Nr 2 – Wzory legitymacji

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2017 r.

pieczęć organu występującego o nadanie odznaki		miejscowość _____, dnia _____ (dzień . miesiąc . rok)	
WNIOSEK O NADANIE Odznaki „Zasłużony Działkowiec” stopień odznaki			
Nazwisko		Imiona	
Imię ojca	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	
Miejsce zamieszkania (<i>kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu, nr mieszkania</i>)			
Nazwa ROD w którym działkowiec użytkuje działkę		Numer działki	
Rok nabycia prawa do działki		Rok przyjęcia w poczet członków PZD	
Funkcje pełnione w organach PZD od _____ do _____ nazwa funkcji _____ nazwa organu			
Posiadane odznaczenia i wyróżnienia nazwa _____ nr legi- data nadania tymacji _____			

Uzasadnienie wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem zasług po otrzymaniu ostatnio nadanego odznaczenia.

data pieczęć pieczętunki i podpisy przedstawicieli organu wnioskującego

Opinia Komisji Odznaczeń OZ PZD

data podpisy członków Komisji Odznaczeń OZ PZD

Opinia Prezydium OZ PZD

data pieczęć pieczętunki i podpisy przedstawicieli Prezydium OZ PZD

Opinia Komisji Odznaczeń KR PZD

data podpisy członków Komisji Odznaczeń KR PZD

Polski Związek Działkowców

**Uchwałą Prezydium Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców**

Pan/Pani

wyróżniony(a) został(a)

Legitymacja Nr

**ZŁOTĄ ODZNAKĄ
„ZASŁUŻONEGO DZIAŁKOWCA”**

PREZES

Warszawa

m.p.

Polski Związek Działkowców

Uchwałą Prezydium Okręgowego Zarządu

Polskiego Związku Działkowców

W

Legitymacja Nr

.....
wyróżniony(a) został(a)

..... ODZNAKĄ
„ZASŁUŻONEGO DZIAŁKOWCA”

..... 201... r.

m.p.

Prezes

UCHWAŁA NR 2/XV/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 10 sierpnia 2017 r.
w sprawie ustanowienia odznaczenia organizacyjnego PZD
oraz ustalenia warunków jego przyznawania

W związku z jubileuszem 120-lecia Polskiego Związku Działkowców, szczególną rolę Związku w krzewieniu idei ogrodnictwa działkowego w Polsce, a także zadaniami jakie stoją przed Związkiem i ogrodami oraz potrzebą dalszej integracji społeczności związkowej, Krajowa Rada PZD uznała za zasadne ustanowienie odznaczenia organizacyjnego Polskiego Związku Działkowców. Odznaczenie organizacyjne PZD ma służyć eksponowaniu w społeczeństwie przynależności jego członków do Związku i tym samym potwierdzaniu uczestnictwa w realizacji wspólnego dzieła, jakimi są ROD-y prowadzone w szczególności dla dobra działkowców i ich rodzin oraz społeczności lokalnych, a także propagowania postaw proekologicznych.

Z powyższych względów, na podstawie § 130 pkt 17) w zw. z § 2 ust. 3 oraz § 142 ust. 3 Statutu PZD, Krajowa Rada PZD postanawia co następuje:

§ 1

Ustanawia się odznaczenie organizacyjne Polskiego Związku Działkowców stanowiące potwierdzenie przynależności organizacyjnej członków PZD.

§ 2

Krajowa Rada PZD upoważnia Prezydium Krajowej Rady PZD do przyjęcia wzoru odzna-

czenia organizacyjnego PZD, wydania i dystrybucji odznaczeń.

§ 3

Odznaczenie organizacyjne PZD nosi się na lewej stronie piersi. Można je nosić w każdych okolicznościach i warunkach nieuchybających powadze tego odznaczenia.

§ 4

Odznaczenie organizacyjne PZD przysługuje każdemu członkowi zwyczajnemu, współdziałającemu i wspierającemu PZD.

§ 5

1. Koszty wydania i dystrybucji odznaczenia organizacyjnego PZD pokrywa Związek na zasadach określonych przez Prezydium Krajowej Rady PZD.
2. Okręgi będą występowały do jednostki krajowej PZD o przekazanie im odpowiedniej liczby odznaczeń organizacyjnych PZD. Okręgi będą zaopatrywały ROD-y w odznaczenia organizacyjne PZD.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2017 r.

UCHWAŁA NR 3/XV/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 10 sierpnia 2017 r.
w sprawie odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”
oraz ustanowienia trybu i warunków jej nadania

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców kontynuując wieloletnie tradycje wyróżniania

za zasługi dla Związku, zachowuje odznakę „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” usta-

nowioną Uchwałą z dnia 30 listopada 1982 roku Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców *w sprawie ustanowienia trybu i warunków nadawania Odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”*.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie §142 ust. 1, ust. 2, ust. 3 w zw. z §130 pkt 17) Statutu PZD, Krajowa Rada PZD postanawia, co następuje:

§ 1

Ustanowiona Uchwałą z dnia 30 listopada 1982 roku Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców *w sprawie ustanowienia trybu i warunków nadania Odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”* odznaka „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” jest wyróżnieniem za szczególne zasługi na rzecz Polskiego Związku Działkowców i ogrodnictwa działkowego w Polsce.

§ 2

Odznaka „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” jest jednostopniowa.

§ 3

Odznakę „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” stanowi prostokątna brązowa tarcza ze złożonym wieńcem laurowym wokół. U góry tarczy, pomiędzy zakończeniami wieńca, znajduje się napis: „Za zasługi dla” a wewnątrz tarczy słonecznika z żółtej emalii otoczony napisem „Polskiego Związku Działkowców”. Tarcza zawieszona jest za pomocą kółka na prostokątnej klamrze w złożonym obramowaniu. Klamra jest z zielonej i żółtej emalii umieszczonej w trzech prostokątach, dwa boczne zielone i środkowy żółty rozdzielonych złożonymi paskami. Odwrotna strona odznaki jest gładka. Wymiary tarczy wynoszą: 35 mm x 25 mm, szerokość wieńca – 5 mm, średnica kwiatu – 5 mm, szerokość klamry – 35 mm, a jej wysokość – 8 mm.

§ 4

Odznakę „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” nosi się na lewej stronie piersi.

§ 5

Odznaka „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” może być nadana osobom fizycznym – także niebędącym członkom PZD, osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej oraz organizacjom społecznym.

§ 6

1. Odznakę „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” nadaje Prezes PZD lub Prezydium Krajowej Rady PZD z własnej inicjatywy lub na wniosek prezydium okręgowego zarządu PZD.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 powinien być złożony nie później niż 3 miesiące przed przewidywanym terminem jej wręczenia. Wniosek musi być należycie umotywowany przez właściwą komisję ds. oznaczeń działającą przy okręgowym zarządzie wnioskującym o nadanie odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”. Wzór wniosku stanowi Załącznik Nr 1 do Uchwały.

§ 7

Odznaka „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” może być nadana również pośmiertnie.

§ 8

Wyróżniony odznaką „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” otrzymuje legitymację, według wzoru określonego w Załączniku Nr 2 do Uchwały.

§ 9

Odznakę „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” wręcza się podczas posiedzenia organów Polskiego Związku Działkowców oraz podczas uroczystości związkowych. Odznaka może być również wręczona w innych uzasadnionych okolicznościach, w których jej wręczenie nie uchybiłoby powadze nadanego wyróżnienia.

§ 10

W przypadku zniszczenia lub zgubienia odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” lub/i legitymacji, wyróżniony może wystąpić z pisemnie uzasadnionym wnioskiem o wydanie duplikatu odznaki lub/i legitymacji.

§ 11

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie działania przez wyróżnionego na szkodę Polskiego Związku Działkowców, Prezes PZD lub Prezydium Krajowej Rady PZD mogą pozbawić nadanego wyróżnienia.

§ 12

1. Prezydium Krajowej Rady PZD prowadzi ewidencję nadanych odznak „Za Zasługi dla Pol-

skiego Związku Działkowców” oraz gromadzi złożone wnioski o ich nadanie.

2. Koszty wykonania odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców” oraz legitymacji ponosi Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 13

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
Z tym samym dniem traci moc Uchwała z dnia 30

listopada 1982 r. Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców w sprawie ustanowienia trybu i warunków nadania odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”.

Załącznik Nr 1 – Wzór wniosku o nadanie odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”

Załącznik Nr 2 – Wzór legitymacji

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2017 r.

Załącznik nr 1 do uchwały nr 3/XV/2017 KR PZD z dnia 10 sierpnia 2017 r.

pieczęć organu występującego o nadanie odznaki		mięscowość	, dnia	mięscowość
WNIOSEK O NADANIE ODZNAKI „Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”				
Nazwisko		Imiona		
Imię ojca	Data urodzenia	Miejsce urodzenia		
Miejsce zamieszkania (kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu, nr mieszkania)				
Nazwa ROD w którym działkowiec użytkuje działkę			Numer działki	
Rok nabycia prawa do działki		Rok przyjęcia w poczet członków PZD		

Funkcje pełnione w organach PZD			
od	do	nazwa funkcji	nazwa organu
Posiadane odznaczenia i wyróżnienia			
nazwa		nr legitymacji	data nadania
Uzasadnienie wniosku			
data	pieczęć	pieczętki i podpisy przedstawicieli organu wnioskującego	

Opinia Komisji Odznaczeń OZ PZD		
data		podpisy członków Komisji Odznaczeń OZ PZD
Opinia Prezydium OZ PZD		
data	pieczęć	pieczętki i podpisy przedstawicieli Prezydium OZ PZD
Opinia Komisji Odznaczeń KR PZD		
data		podpisy członków Komisji Odznaczeń KR PZD

Załącznik nr 2 do uchwały nr 3/XV/2017 KR PZD z dnia 10 sierpnia 2017 r.

Polski Związek Działkowców

**Uchwałą Prezydium Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców**

Pan/Pani

wyróżniony(a) został(a)

ODZNAKĄ

**„ZA ZASŁUGI DLA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW”**

Legitymacja Nr

PREZES

Warszawa

m.p.

UCHWAŁA NR 4/XV/2017
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 10 sierpnia 2017 r.
w sprawie ustanowienia odznaki „Za zasługi dla ROD”
oraz przyjęcia trybu i warunków jej nadania

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców doceniając znaczenie inicjatyw podejmowanych w rodzinnych ogrodach działkowych – w szczególności w zakresie działalności oświatowej, ekologicznej, społecznej a także na rzecz rozwoju idei ogrodnictwa działkowego w Polsce, postanawia wyposażyć zarządy ROD w możliwość nadawania instytucjom, organizacjom społecznym, zwolennikom rodzinnych ogrodów działkowych oraz aktywnym i zasłużonym działkowcom, przy współpracy z którymi inicjatywy te są podejmowane – specjalnej odznaki Polskiego Związku Działkowców.

W tym celu, na podstawie § 130 pkt 17) w zw. z § 2 ust. 3 oraz § 142 ust. 3 Statutu PZD, Krajowa Rada PZD postanawia co następuje:

§ 1

Ustanawia się odznakę „Za zasługi dla ROD”, która jest wyróżnieniem za szczególne zasługi na rzecz rodzinnego ogrodu działkowego, w szczególności za wkład w rozwój ogrodu, wzrost jego znaczenia dla społeczności lokalnej, propagowanie idei ogrodnictwa działkowego oraz postaw proekologicznych.

§ 2

Odznaka „Za zasługi dla ROD” jest jednostopniowa.

§ 3

Krajowa Rada PZD upoważnia Prezydium Krajowej Rady PZD do przyjęcia wzoru odznaki „Za zasługi dla ROD” oraz wzoru legitymacji.

§ 4

Odznakę „Za zasługi dla ROD” nosi się na lewej stronie piersi.

§ 5

Odznaka „Za zasługi dla ROD” może być nadana osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym

nieposiadającym osobowości prawnej, organizacjom społecznym i osobom fizycznym – w szczególności działkowcom z danego ROD.

§ 6

Odznakę „Za zasługi dla ROD” nadaje zarząd ROD z własnej inicjatywy, podejmując w tym zakresie uchwałę.

§ 7

Wyróżniony odznaką „Za zasługi dla ROD” otrzymuje legitymację.

§ 8

Odznakę „Za zasługi dla ROD” wręcza się podczas ważnych uroczystości ogrodowych, walnych zebrań, uroczystości pozaogrodowych – w szczególności uroczystości i imprez lokalnych. Odznaka może być również wręczona w innych uzasadnionych okolicznościach, w których jej wręczenie nie uchybiłoby powodzie nadanego wyróżnienia.

§ 9

3. Zarząd ROD prowadzi rejestr nadanych odznak „Za zasługi dla ROD” wraz z charakterystyką wyróżnionego.
4. Po każdorazowym nadaniu odznaki „Za zasługi dla ROD” zarząd ROD przekazuje informację o jej nadaniu do okręgowego zarządu.

§ 10

1. Koszty wykonania odznaki „Za zasługi dla ROD” oraz legitymacji ponosi zarząd ROD.
2. Odznaki „Za zasługi dla ROD” oraz legitymacje będą pozostawały w dyspozycji okręgów, które będą zaopatrywane w odznaki i legitymacje przez jednostkę krajową PZD.

§ 11

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SEKRETARZ

/-/ Izabela OŻEGALSKA

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2017 r.

III. KRAJOWE DNI DZIAŁKOWCA BYTOM 2017

JUBILEUSZ 120-LECIA OGRODNICTWA DZIAŁKOWEGO W POLSCE

1. Informacja

W dniu 26 sierpnia 2017 r. w Bytomiu odbyły się Krajowe Dni Działkowca połączone z obchodami Jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce. Do Bytomia przybyło blisko 900 działkowców z całego kraju, reprezentujących wszystkie Okręgi PZD, by uczcić obchody i wspólnie świętować. Razem z działkowcami świętowali zaproszeni goście, w tym władze Bytomia, parlamentarzyści i samorządowcy. Krajowe Dni Działkowca 2017 swoją obecnością zaszczytili m.in. Prezydent miasta Bytomia Pan Damian Bartyła, Pan Zdzisław Wolski – Przewodniczący Rady m. Częstochowy, Pan Janusz Buda – z-ca Prezydenta m. Jastrzębia Zdroju, Pani Katarzyna Dziuba z-ca Prezydenta m. Zabrze, Pan Marek Wojtkowski – Prezydent m. Włocławka, Pan Stanisław Rachwał – Radny m. Krakowa, Pan Zbigniew Byszewski –

Wiceprezydent m. Sosnowca, Andrzej Bielski, Sekretarz Gminy Środa Śląska, Pan Andrzej Nowicki – Starosta Piski, Pan Andrzej Kobylarz -Poseł na Sejm (Kukiz 15), Pan Grzegorz Waclawek – Prezes Zarządu Węgłokoks Kraj Piekary Śląskie oraz Pan Andrzej Pilot – Prezes Zarządu WFOŚiGW w Katowicach. W uroczystościach wzięli udział także licznie zebrani mieszkańcy Bytomia. W sobotę, już od wczesnych godzin porannych organizatorzy przewidzieli szereg atrakcji dla przybywających z całej Polski gości. Około godziny jedenastej z ROD „Jaśmin” w kierunku Parku Amendy gdzie stanął uroczyście przystrojony namiot, wyruszyli uczestnicy obchodów na czele z orkiestrą górniczą. Kolumnę gości poprowadził Eugeniusz Kondracki, Prezes PZD wraz z Damianem Bartyłą, Prezydentem Bytomia. Za nimi podążali ofi-

Uroczysty przemarsz uczestników Krajowych Dni Działkowca

Uczestnicy Krajowych Dni Działkowca w Bytomiu

cialni goście, członkowie Krajowej Rady PZD oraz poczty sztandarowe Związku. Kilka minut po jedenastej nad Bytomiem rozległ się huk salwy armatniej oznajmiający rozpoczęcie wielkiego święta działkowców. Po odśpiewaniu hymnu narodowego i hymnu działkowców „Zielona Rzeczpospolita” delegacja OZ Śląskiego PZD prowadzona przez Józefa Noskiego wręczyła Eugeniuszowi Kondrackiemu bochen dożynkowego chleba. Po uroczystym wystąpieniu Prezesa Związku, oficjalni goście, którzy przyjechali z różnych stron kraju, w swoich wystąpieniach mówili o niepodważalnym znaczeniu ROD dla całego społeczeństwa, kierowali słowa uznania i gratulacje bezpośrednio pod adresem Prezesa Polskiego Związku Działkowców, podkreślając jego ogromny wkład w dorobek ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Niezwykle ważnym wydarzeniem uroczystości było wręczenie „Medalu z okazji 120-lecia” ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Medal otrzymali zasłużeni działacze oraz osoby wspierające powstawanie i rozwój ogrodów działkowych. Ponadto przedstawiciele wszystkich 26 okręgów zostali uhonorowani Dyplomem z okazji 120-lecia ogrodów działkowych. Zostały przyznane jubileuszowe odznaczenia związkowe dla działkowców: „Za zasługi dla PZD” oraz „Zasłużony Działko-

wiec”. Podczas uroczystości zostali nagrodzeni uczestnicy konkursów krajowych. Tytuł ROD Roku 2017 otrzymał ROD im. 2 Armii Wojska Polskiego w Poznaniu. Ponadto Prezydium KR PZD doceniło 11 ogrodów za działalność w różnych dziedzinach. Przyznano także nagrody dla laureatów konkursu „Wzorowa Działka Roku 2017”.

Krajowe Dni Działkowca w 2017 r. przebiegały w wyśmienitej atmosferze. Uczestnicy uroczystości z należytym szacunkiem i skupieniem wysłuchali przemawiających działaczy, gości i Prezesa PZD.

Imprezie towarzyszyła wystawa koszy dożynkowych przygotowanych przez okręgi i ogrody. Wielce atrakcyjna była również oprawa artystyczna wydarzenia m.in. występ Pana Juliusza Ursyna-Niemcewicza, solisty Opery Śląskiej w Bytomiu, który porwał uczestników do wspólnej zabawy. Na zakończenie oficjalnej części imprezy wystąpił Pan Krzysztof Respondek, artysta estradowy, znany z występów w kabarecie Rak i ról serialowych. Oprócz piosenek i śląskich szlagierów sypał z rękawa dowcipami i anegdotami, które rozbawiły działkowców do łez.

Po zakończeniu części oficjalnej było wspólne biesiadowanie. Wspaniałym zakończeniem tegorocznej uroczystości była możliwość uczestnicze-

nia w koncercie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, który odbył się w centrum miasta. Liczna grupa działkowców skorzystała

z zaproszenia Prezydenta Bytomia i wybrała się na koncert. Uczestniczył w nim również Eugeniusz Kondracki, Prezes PZD.

2. List od Prezydenta RP

Gratulacje z okazji najważniejszego święta działkowców oraz pięknego jubileuszu przekazał Andrzej Duda, Prezydent RP. Na ręce Eugeniusza Kondrackiego, Prezesa PZD złożył list gratulacyjny, który odczytał zebrany Tadeusz Jarzębak,

Wiceprezes PZD. Prezydent Andrzej Duda podkreślił w liście bogate dokonania i znaczącą misję ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce oraz określił go mianem ważnego zjawiska społecznego. Publikujemy pełną treść listu na str. 31.

3. Uroczyste otwarcie Krajowych Dni Działkowca przez Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego

Drodzy i wielce szanowni działkowcy. Drodzy towarzysze walki i pracy.

Cieszę się, że mogę Was tu powitać na Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych na ziemiach Polskich. Cieszę się, że w tym gronie tutaj obecnych widzę tyle ludzi, którzy od lat pracowali dla ogrodów działkowych, dla działkowców, dla miast, a kiedy trzeba było, a trzeba było, może za często, walczyli o to żeby ogrody działkowe nie tylko się rozwijały, ale przede wszystkim zostały i istniały. Dziękuję Wam za to bardzo, dziękuję żeście tu przy-

byli. Dziękuję że razem możemy świętować nasz Jubileusz. Wśród działkowców są zasłużeni wśród najbardziej zasłużonych. Można by było powiedzieć, że jest to elita PZD. Elita, która kształtowała się w pracy i w walce i to, że dzisiaj może obchodzić Jubileusz przede wszystkim, że jesteśmy, jest naszą zasługą, wspólną. Jeszcze raz za to dziękuję.

Proszę Państwa, na naszą uroczystość przybyli goście zaproszeni. Bardzo jestem rad, że są z nami. Co prawda duża zbieżność dwóch uroczystości, które odbywają się stosunkowo niedaleko od sie-

I Wiceprezes PZD Tadeusz Jarzębak odczytuje list przesłany przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 26 sierpnia 2017 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
uroczystości z okazji jubileuszu
120-lecia ogrodów działkowych w Polsce
oraz Krajowych Dni Działkowca 2017
w Bytomiu

Szanowni Polscy Działkowcy!

Przeciętna powierzchnia działki w Rodzinnych Ogrodach Działkowych to 300 metrów kwadratowych. Wiem, że dla bardzo wielu z Państwa to najważniejsze i najukochańsze miejsce na Ziemi.

To miejsce odpoczynku, współistnienia z przyrodą i pogodnego azyłu, gdzie rozwijają Państwo swoje ogrodnicze pasje i miło spędzają czas w gronie najbliższych. Często również podejmują Państwo pożyteczne przedsięwzięcia razem z innymi członkami działkowej wspólnoty. Biorąc pod uwagę, że mamy w Polsce około miliona działkowców, którzy wraz z rodzinami tworzą wielkie, kilkumilionowe środowisko – ruch działkowy należy traktować jako ważne zjawisko społeczne, o bogatych dokonaniach i znaczącej misji.

Możemy być dumni, że tradycja ogrodów działkowych w naszym kraju liczy co najmniej 120 lat. Za jej początek przyjmuje się utworzenie w 1897 roku przez doktora Jana Jalkowskiego ogrodu „Kąpiele Słoneczne” w Grudziądzu, ale były także nawet bardziej prekursorskie przedsięwzięcia, jak np. w Koźminie Wielkopolskim. W II Rzeczypospolitej ruch działkowy otaczano opieką państwa, widząc w nim sposób na ograniczanie nierówności społecznych oraz promowanie aktywnego wypoczynku i dobrych form życia w mieście. Trudno nie być pod wrażeniem tego, co stworzył wielopokoleniowy wysiłek działkowców. Pracując nieraz od podstaw, przekształcili Państwo wiele miejsc w Polsce we wspaniałe zielone enklawy. Polskie ogrody działkowe uważane są za jedne z najpiękniejszych w Europie. Przekraczając ich bramy, wchodzi się jakby do innego świata, dającego spokój i wytchnienie. Jestem pełen wielkiego uznania dla efektów Państwa pracy.

Ogrody działkowe to nie tylko kwestia estetyki i rekreacji. Kiedy poszukujemy dziś dróg zrównoważonego rozwoju, warto zwrócić uwagę na idee, które od tak dawna przyświecają ruchowi działkowemu i odnajdować w nich cenną inspirację. Wiele nadziei wiąże się we współczesnym świecie z koncepcją „zielonych miast”, mogących dać odpowiedź na wiele poważnych wyzwań społecznych czy gospodarczych. Bardziej niż kiedykolwiek potrzebujemy sposobów na budowanie harmonii między cywilizacją a naturą. Można więc powiedzieć, że nie reprezentują Państwo przeszłości, ale właśnie przyszłość.

Z okazji pięknego jubileuszu ruchu działkowego w Polsce, składam wszystkim Państwu serdeczne gratulacje, a także wyrazy uznania i najlepsze życzenia. Życzę, aby czerpali Państwo ze swoich dokonań na działkach, ze spędzonego tam czasu, jak najwięcej radości i satysfakcji. Życzę bogatych plonów i miłego relaksu, dzielonego z bliskimi. Życzę ruchowi działkowemu rozwoju i dobrych perspektyw. Proszę przyjąć serdeczne pozdrowienia.

Pochód pocztów sztandarowych i uczestników KDD

bie spowodowała, że jest na pewno znacznie mniej niż się spodziewaliśmy. Tym nie mniej wszystkich gości, którzy przyjęli zaproszenia, którzy chcą z nami świętować, którzy doceniają idee ruchu

ogrodnictwa działkowego w Polsce, Europie i na świecie, serdecznie witam.

Proszę Państwa pozwolić, że powitam również imiennie tych, którzy dzisiaj z nami są. Przede

Bractwo Kurkowe na KDD

Wyststrzał armatni inaugurujący KDD

wszystkim serdecznie witam gospodarza miasta Bytomia Pana Prezydenta Bartylę. Wczoraj mieliśmy okazję spędzić trochę czasu i wymienić poglądy na temat ogrodów działkowych i na temat

miasta. Jestem z tego zadowolony i bardzo rad. Chciałbym żebyśmy mogli takie kontakty nawiązywać ze wszystkimi samorządami, bo bez samorządów, nie ma ogrodów. U nas jest przysłowie

Gala pocztów sztandarowych

Od lewej: Prezes PZD E. Kondracki, Prezydent Bytomia D. Bartyla, Prezes WFOŚiGW w Katowicach A. Pilot

„Bez Boga, ani do proga” bo w przypadku ogrodów to też bez samorządów nic nie można zrobić. Pozwólcie, że wymienię wszystkich, którzy przybyli i powitam. Pozwólcie, że nie będę stosował

tutaj hierarchii, ważne żebym nie zostawił kogoś, kto powinien być powitany. Przybył do nas Pan Zdzisław Wolski – Przewodniczący Rady Miasta Częstochowy, witam serdecznie. To właśnie tam

Orkiestra Górnicza KWK

Prezes PZD Eugeniusz Kondracki

odbywa się wielka uroczystość i ten jubileusz jest znacznie dłuższy bo chodzi o 300-lecie więc jest to wielka rzeczywiście uroczystość, a my w cieniu tamtych uroczystości również musimy się znaleźć. Witam Pana Janusza Budę – Zastępcę Prezydenta Miasta Jastrzębie Zdrój. Panią Katarzynę Dziubę – Zastępcę Prezydenta Miasta Zabrze. Miło mi z Panią się ponownie spotkać. Mam nadzieję, że tylko na zdrowie to wyjdzie naszym działkowcom w Zabrzu też. Witam też Prezydenta Włocławka, Pana Marka Wojkowskiego. Witam Pana Stanisława Rachwałę – Radnego Miasta Krakowa. Proszę Państwa z daleka ale z otwartym sercem pełen wiary w to co robimy i nadziei, że będzie więcej przybył do nas Starosta Piski Pan Andrzej Nowicki, którego serdecznie witam. Chciałbym również serdecznie powitać Wiceprezydenta Sosnowca Pana Zbigniewa Byszewskiego. Witam serdecznie. Sosnowiec to jest duże zagłębienie ogrodów działkowych, i współpraca z samorządami, z Prezydentem, jest niezwykle potrzebna, ale również i niezwykle cenna. Dlatego miło mi Panie Prezydencie, że jest Pan wśród nas. Pragnę powitać Pana An-

drzeja Pilota – Prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Panie Prezesie cieszę się, bo to rzadkość ale mam nadzieję, że reprezentanci tego wielkiego i ważnego funduszu będą częstszymi gośćmi, nie tylko podczas tych uroczystości. Jednym słowem współpraca i pomoc jest nam niezwykle potrzebna. I wreszcie witam Pana Grzegorza Waclawka – Prezesa Zarządu „Węglukoks Kraj”. Tak naprawdę to trudno było by sobie wyobrazić w tym górniczym regionie gdzie co drugi co trzeci właściwie działkowiec to jest górnik, były górnik, hutnik, metalowiec, czy też chemik. Dlatego cieszę się bardzo, że jest Pan tu wśród nas. W imieniu Pana Adama Rucińskiego – Burmistrza Środy Śląskiej jest Pan Andrzej Bielski – Sekretarz Miasta, którego również serdecznie wiatami. Proszę Państwa witam wszystkich obecnych, których nie wymieniłem. Witam media, witam wszystkich, którzy chcą z nami świętować.

Krajowe Dni Działkowca Bytom 2017. Jubileusz ruchu ogrodnictwa działkowego, uważam za otwarty.

4. List Sekretarza Stanu w Kancelarii RM

Pełna treść listu na następnej stronie.

Grzegorz Schreiber

SSP 472-2/2017

Warszawa, 22 sierpnia 2017 r.

Pan Eugeniusz Kondracki

Prezes

Polskiego Związku Działkowców

Przewodniczący

Honorowego Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu

Szanowny Panie Prezisie,
Szanowni Uczestnicy uroczystości Jubileuszu,
Drogi Działkowcy,

bardzo dziękuję za zaproszenie do udziału w uroczystym Jubileuszu 120 – lecia ogrodów działkowych w Polsce oraz Krajowych Dniach Działkowca 2017 r. Z przykrością muszę jednak poinformować, iż wcześniej poczynione zobowiązania nie pozwalają mi na osobisty udział w tych wydarzeniach.

Za pośrednictwem tego listu pragnę złożyć serdeczne gratulacje Panu Prezesowi oraz wszystkim członkom i sympatykom tej zacnej organizacji. To dzięki Waszej aktywności idea ogrodnictwa może poszczycić się tak długą i bogatą historią. Korzyści płynące z Państwa pracy to nie tylko uprawianie zdrowych warzyw i owoców, czerpanie przyjemności z kontaktu z naturą czy doskonały sposób na spędzanie wolnego czasu lecz także budowanie wspólnoty i umacnianie więzi rodzinnych.

Za pracę i codzienny trud, ale również radość, będącą ich efektem, składam Państwu serdeczne podziękowania i życzę całemu środowisku działkowców kolejnych tak pięknych jubileuszy. Niech słowa poety, dramaturga Jonasza Kofty: „Pamiętajcie o ogrodach. Przecież stamtąd przyszliście” nigdy nie przestaną być aktualne.

Z szczerą gratulacją
Grzegorz Schreiber

Przemówienie Prezesa PZD podczas uroczystości

5. Wystąpienie Prezesa PZD

Szanowni działkowcy, szanowni goście.

Co można dzisiaj powiedzieć? Kiedy się ma mówić z perspektywy 120 lat. Kiedy w gruncie rzeczy mówimy o tym punkcie w historii, kiedy wszystko się zaczęło i zastanawiamy się, czy dobrze zgłębiliśmy ten punkt. Czy to jest tylko 120 lat? A może trochę dłużej? A to różnie można na to patrzeć. Dlatego przypomnę dla ścisłości, bo to jest konieczne. W Polsce, a właściwie na ziemiach polskich pierwszy ogród działkowy powstał w 1824 roku w Koźminie Wielkopolskim. Dzisiaj ten ogród nosi nazwę „Powstańców Wielkopolskich”. Ogród który istnieje na tym miejscu przez te wszystkie lata i za 7 lat będzie obchodził swój Jubileusz 200-lecia. Mówię nie pierwszy raz o tym, ale mówię to dlatego, że kto wie, czy w gruncie rzeczy nie jest to kolebka ogrodnictwa działkowego w Europie. Nikt nie badał, a rzecz naprawdę godna jest zbadania. Zwłaszcza, że ogród istnieje, ma się dobrze, rozwija się, a ludzie w tym ogrodzie działkowym mają szczytne plany i chcą do przodu i trzeba im tylko w tym pomagać, ułatwiać, a nie przeszkadzać.

Początek rozwoju ruchu ogrodnictwa działkowego dał ROD „Kąpiele Słoneczne” w Grudziądzu. Proszę Państwa 120 lat temu powstał

ten ogród. Ale tam natychmiast zaczęły powstawać następne ogrody, a co najważniejsze te ogrody istnieją do dnia dzisiejszego i dlatego właśnie od powstania tego ogrodu my obchodzimy swoje 120-lecie. To jest dla nas też naprawdę wielkie wydarzenie, bo tak to się zaczęło. Zaczęło się od ludzi światłych, od ludzi którzy dostrzegli znaczenie idei ogrodnictwa działkowego dla tych, którzy w inny sposób nie mogli, nie potrafili rozwiązywać swoich problemów bytowych. Tę tradycję i tę ideę my dzisiaj kontynuujemy. Dzisiaj gdy to mówię, to warto by było sobie uzmysłowić, kim jesteśmy i skąd przyszliśmy. Nasi koledzy to wszystko znają na pamięć, a nasi goście niekoniecznie. Dlatego chce powiedzieć, że dzisiaj ten Jubileusz obchodzi PZD, który liczy milion sto pięćdziesiąt tysięcy członków, gospodaruje na ponad dziewięćset tysiącach działek, na 41 tysiącach hektarów. Mamy 4639 ogrodów działkowych. To jest proszę Państwa potencjał, ale i wartość, o którą na przestrzeni tych 120 lat, ale również tych ostatnich 36 lat, kiedy powstał Związek, zadbaliśmy, żeby nic się nie zmniejszało, a żeby ciągle przybywało i żeby ogrody były coraz piękniejsze, a również żeby zdobywały uznanie społeczeństwa, samorządów i władz państwowych. Jeżeli chodzi o społeczność

stwo, to wydaje mnie się, że nam to się udało bezsprzecznie. Mamy również duże poparcie samorządów.

Jeżeli chodzi o władze Państwowe, różnie w historii bywało. Proszę Państwa, kiedy tak przedstawiam nasze ogrody działkowe, to chciałoby się przywołać niektóre z tych ogrodów, tylko te, które są starsze od 60 lat. Jest to na przykład ROD im. Marcinkowskiego w Gnieźnie – 115 lat, który obchodzi w tym roku jubileusz. Dzisiaj również swoje święto obchodzi ROD „Ligonia” w Katowicach – 110 lat, „Kolejarz Dąbie” w Poznaniu – 95 lat, ROD „Działkowiec Opolski” – 90 lat, ROD „Rakowiec” w Warszawie – 90 lat, stare ogrody we Wrześni – 90 lat, 85 lat ogród im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie itd., itd. Można by było tak prosić Państwa jeszcze długo wymieniać, dlatego, że tych ogrodów jest rzeczywiście dużo, ale jeżeli już mówiony o historii to w 1939 roku było 3050 hektarów, 49 tysięcy działek. Za tym kryła się naprawdę ogromna praca, pionierska praca. Trzeba było przeorać myślenie i różnego rodzaju nawyki, przyzwyczajenia, trzeba było jakoś umiejscowić te ogrody w systemie władzy, w systemie miast, ale również i w świadomości i społeczeństwa i władz.

Wojna wszystko przerwała, wiele ogrodów już do nas nie wróciło, ale jak Państwo widzą, wiele ogrodów przetrwało do dzisiaj. Po wojnie wszyscy dbali o ogrody działkowe. Ja tylko przypomnę dekret PKWN, bo to jest naprawdę ważne. On zapewnił rozwój, a przede wszystkim był dziełem Premiera Osóbki-Morawskiego, który był naszym działaczem przedwojennym i tutaj jego kariera wyrosła, poza partyjną. Natomiast dalej mieliśmy ustawę z 1949 roku, która była dobra, ale nie dała rozwoju, dlatego, że ogrody podporządkowano związkom zawodowym. To był błąd polityczny. Dopiero w 1956 roku kiedy ustawa była, a nie przybyło ogrodów, poszli po rozum do głowy i zaczęli tworzyć struktury samorządowe obrodów działkowych, zaczął się rozwój, ale nie na miarę potrzeb. Równocześnie z tym rozwojem, rosła świadomość działkowców, jak zawsze. Ludzie chcieli sami decydować o sobie, chcieli mówić o swoich sprawach własnym głosem. Chcieli sami walczyć o interesy ogrodów i o rozwój tych ogrodów działkowych. Dlatego też, w 1980 roku, rok znamieny w historii, na fali Solidarności, nowych prądów, nowego spojrzenia, dokonaliśmy wielkiej sprawy. Związek zrezygnował z podległości związkom zawodowym, ale ustawa mówiła co innego. Dlatego pierwszą rzeczą było uchwalić szybko ustawę i to się stało w 1981 roku, powstał PZD.

Nie będę kontynuował, to są fakty historyczne, są znane, ale pewna rzecz trzeba Państwu przytoczyć. W 1980 roku 28 tysięcy hektarów, 600 tysięcy działek. W ciągu 10 lat założyliśmy 14,5 tys. hektarów ogrodów. Działki otrzymało 365 tysięcy rodzin. Tego nie da się wykreślić z historii, niezależnie kto próbuje. Podstawą do rozwoju była nasza ustawa o pracowniczych ogrodach działkowych, jak zawsze robiona w Związku przez ludzi Związku, a uchwalona przez Sejm. Potem była budowa Związku. Dzisiaj mamy prosić Państwa potężną organizację, Mamy 100 tys. działaczy, gotowych stanąć do pracy, do walki, do obrony, do rozwoju ogrodów działkowych. To proszę Państwa napawa nas wiarą i nadzieją, że ogrody działkowe w Polsce zachowamy, ale również będziemy je rozwijać. Chwała Wam za to.

Rok 2012 niezwykle trudny dla nas. Właściwie orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego rozbiło naszą ustawę w pył. Zdecydowały inne względy, dlatego też stanęliśmy wszyscy do walki o zachowanie ogrodów działkowych. W krótkim okresie czasu opracowaliśmy projekt obywatelski ustawy i co ważne pod tym projektem podpisało się blisko milion działkowców. Na tamte lata była to pierwsza ustawa, która spotkała się z tak ogromnym poparciem społeczeństwa. Przecież nie tylko działkowcy się podpisali, ale również podpisali się ludzie, mieszkańcy miast. Nie należy tego kryć, Posłowie i Senatorowie również. Dzięki temu w 2013 roku wszystkie kluby poparły ustawę i zgodnie ją uchwaliły, a dzisiaj to realizujemy. Ustawa jest dobra. Działkowcy bardzo dobrze ją przyjęli, społeczeństwo też. Daje ona możliwość współpracy z samorządami, z władzami Państwowymi. Dlatego też, dzisiaj możemy mówić o osiągnięciach, które Związek ma. Ja do tych osiągnięć zaliczyłbym realizację programu społecznego. Wydaje mi się, że jeszcze jak nigdy dotąd wiele inicjatyw rodzi się w ogrodach działkowych. Tam znajdują miejsce przedszkolaki, uczniowie, seniorzy no i działkowcy. Dla wszystkich nasze Zarządy potrafią coś wymyśleć, zorganizować, co jest pożyteczne i przyjemne. Będziemy szli dalej. Chcemy ogrody, które mają ku temu warunki otworzyć dla społeczeństwa, ale tego sami nie zrobimy, to nie jest sprawa otwarcia furtki, bramy, to jest sprawa również środków, żeby ten ogród wyposażać w odpowiednie urządzenia, ale wydaje mi się, że to się uda.

Mamy prosić Państwa kolejny program, dzisiaj modernizujemy ogrody, robimy to na miarę naszych sił. W ubiegłym roku wydaliśmy na to 54 mln zł, ale potrzeby są wielokrotnie wyższe. Po-

Zgromadzeni odśpiewali Hymn Państwowy i Hymn PZD „Zielona Rzeczpospolita”

mału ogrody się zmieniają. Prowadzimy regulacje gruntów, w oparciu o naszą nową ustawę. Większość już zrobiliśmy. Działamy skutecznie.

Co roku w naszych szeregach jest ok 40 tys. nowych działkowców. To są ci, którzy chcą mieć działki. Szkoda tylko, że to następuje w drodze wymiany w istniejących ogrodach działkowych. Mimo trudnej drogi radośnie obchodzimy dzisiaj Jubileusz. W poczuciu dobrze spełnionego obowiązku, dzisiaj musimy utrzymać potencjał ROD w kraju. Doskonalić urządzenia, zagospodarowanie działek, funkcjonowanie ogrodów, otwierać nasze ogrody dla mieszkańców. Musimy prowadzić szeroką współpracę ze wszystkimi organami państwa.

Rośnie zapotrzebowanie na działki w społeczeństwie. Jest to wyzwanie dla nas, bo dla kogo ono ma być. Kto tu ma doświadczenie? Kto to najlepiej przez 120 lat robił? Czy damy radę? Jak zawsze dotychczas będziemy zwarci, aktywni i będziemy

patrzeć dalej niż nasze ROD. Damy radę. Powstaną nowe ogrody działkowe, dlatego cieszę się, że są tu prezydenci, samorządowcy, bo jest to zadanie wspólne i tylko razem możemy to zrealizować.

Szanowni działkowcy, szanowni przyjaciele, za dotychczasową pracę i dobrą działalność dziękuję działkowcom i zarządom, okręgom i działaczom krajowym, samorządom, a także wszystkim, którzy widzą głęboki sens w istnieniu i rozwoju ogrodów, a zwłaszcza wszystkim klubom parlamentarnym, które zgodnie uchwałyły ustawę w 2013 roku. Serdecznie dziękuję społeczeństwu Polskiemu, które niezmiennie widzi potrzebę istnienia ogrodów, popiera działania naszego Związku.

Z okazji Jubileuszu 120-lecia i Krajowych Dni Działkowca, pragnę pozdrowić naszych działkowców, nasze samorządy związkowe i wszystkich przyjaciół ogrodów działkowych w Polsce.

Dziękuję.

6. Wystąpienia gości

Wystąpienie Józefa Noskiego – Prezesa OZ Śląskiego

*Szanowny Panie Prezesie, Drodzy Goście,
Koleżanki i Koledzy!*

Z ogromnym wzruszeniem i poczuciem uczestniczenia w wyjątkowym wydarzeniu w historii naszego Związku zabieram głos przed tak znakomitym gremium, w którego szeregach znajduje się liczne

grono ludzi zasłużonych dla ruchu ogrodnictwa działkowego i Polskiego Związku Działkowców.

Cofając się do historii chcę z dumą podkreślić, że teren Śląska był jednym z niewielu miejsc w Polsce, gdzie bardzo wcześnie zaczęła kielkować idea ogrodnictwa działkowego. Pionierami tego ruchu byli działacze z Królewskiej Huty (obecnie Chorzów) organizujący pierwsze ogrody „szreberowskie”. W latach 1905-1909, katowiccy

Przemawia Prezes OZS Józef Noski

użytkownicy działek utworzyli towarzystwo, które organizowało ogrody, a ogród dziecięcy istnieje do dzisiaj pod nazwą ROD im. Tadeusza Kościuszki. Do roku 1914 r. założono tu 14 ogrodów o łącznej powierzchni 45 ha i 2000 użytkowników działek.

W tym czasie społeczny ruch miłośników ogrodnictwa działkowego na Śląsku był jeszcze rozproszony. Dopiero w 1923 roku powołano Śląską Izbę Rolniczą, a kierownikiem działu ogrodniczego był Władysław Włosik, który zwołał w 1925 roku zjazd delegatów istniejących już wówczas 12 towarzystw ogródków działkowych.

W 1925 roku powstał Śląski Związek Ogródków Działkowych z siedzibą w Chebziu. Pierwszym długoletnim prezesem tego związku był Franciszek Jendrosz, a pierwszy Zjazd konstytucyjny miał miejsce 6 maja 1928 roku w Hajdukach (dzisiejszy Chorzów Batory).

Koleżanki i Koledzy!

Najtrwalszym fundamentem przeszłych i dzisiejszych sukcesów naszego Związku są działacze, pośród których Wy, zajmujecie poczesne miejsce. To Wam przypadło w udziale wielkie przedsięwzięcie tworzenia przyszłości ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Pomimo pośpiechu życia, nadal znajdujemy czas na tradycję oraz spotkania z działkowcami in-

tegrującymi środowisko wokół wspólnych celów. Dożynki to jedna z najpiękniejszych naszych tradycji. To święto plonów, które uniwersalnie łączy różne pokolenia, pokazuje zaangażowanie i radość.

Dzisiejszy jubileusz, oprócz wywoływania radosnych wzruszeń, skłania także do refleksji nad upływającym czasem, do zastanowienia się nad zmianami, jakie zaszły na przestrzeni lat. To bowiem okazja, do zaprezentowania tego co nas cieszy. A mamy się czym pochwalić. Choćby inwestycje, które są realizowane – poprawiają jakość naszego życia w ogrodach.

Podkreślić też należy, że i ten sukces to w wielkiej mierze zasługa ogromnej determinacji i charyzmy Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego – Naszego Lidera, człowieka szlachetnego, oddanego idei naszego ruchu działkowego. To on postawił wiele na szali wierząc w słuszność tej idei mimo wszelkich przeciwności. Dziękujemy Mu za mocne przekonanie o potrzebie istnienia ogrodów działkowych oraz konsekwentne motywowanie nas i wszystkich działkowców do skutecznego działania we wspólnym celu.

Cieszymy się z naszych sukcesów i pragniemy nadal spełniać się dla tej idei. Co więcej – pragniemy czynić to nadal w ramach naszego Związku – Polskiego Związku Działkowców. Związku Działkowców, od lat integrującego środowisko

działkowców wokół wspólnych celów, zachowania ogrodów działkowych dla przyszłych pokoleń. Pamiętajmy – najlepszą metodą przewidywania przyszłości jest jej tworzenie. Pamiętajcie o ogrodach!

Dziękuję za uwagę.

Wystąpienie Pana Damiana Bartyli – Prezydenta miasta Bytomia

*Szanowny Panie Prezesie PZD,
drodzy działacze PZD, drodzy działkowcy,
szanowni goście, Panie Pośle, drogie koleżanki
i drodzy koledzy samorządowcy.*

Szanowni Państwo, w imieniu władz samorządowych miasta Bytomia, całej naszej społeczności lokalnej oraz własnym witam bardzo serdecznie wszystkich państwa na gościnnej bytomskiej ziemi. Jako Prezydent miasta jestem bardzo dumny, że Bytom jest gospodarzem Krajowych Dni Działkowca, które zbiegają się w tym roku z Jubileuszem 120-lecia działalności ogrodów w Polsce. Pewnie część z Państwa zadawało sobie pytanie, dlaczego Bytom w tym roku właśnie jest organizatorem ogólnopolskich dożynek i tego pięknego Jubileuszu. Myślę, że dla wielu z Was Bytom kojarzy się z kopalniami, ze zdegradowanym poprzemysłowym, smutnym, szarym krajobrazem. Nic bardziej mylnego. Bytom jest jednym z najbardziej zielonych śląskich miast, a jeżeli chodzi o duże śląskie miasta to na pewno najbardziej zielonym – 47% powierzchni naszego miasta to teren zielony, to lasy, piękne parki, skwery, to również 32 pięknie zorganizowane ROD, z czego się naprawdę bardzo, bardzo cieszymy. W tym roku obchodzimy Jubileusz 105-lecia naszego ogrodu działkowego „Zorza”, kolejne 14 ogrodów będzie świętować jubileusze 70, 60-lecia i 85-lecia swojej działalności. Jest to naprawdę wielka wartość bytomskiej ziemi.

Szanowni Państwo, ROD mają na Śląsku wspaniałe, wielkie tradycje. Ta wartość społeczna jest ogromnie ważna. Duża część naszej społeczności pracowała i pracuje w przemyśle ciężkim, w kopalniach, hutach. Wiemy, że warunki pracy są bardzo trudne w tego typu zakładach pracy, trudne i niebezpieczne. Ludzie ci wymagają odskoczni od tej ciężkiej pracy, tą odskocznią dają im ROD z popularnymi na Śląsku laubami. Jeszcze nie tak dawno w ogrodach rodzinnych hodowano owoce, warzywa, drób, króliki, co stanowiło pożywienie dla wielu śląskich rodzin. Można powiedzieć, że

ROD są takim stałym elementem naszego śląskiego krajobrazu, są trwałym elementem naszej śląskiej tożsamości. Te tradycje chcemy pielęgnować, kontynuować i przekazywać następnym pokoleniom. Dziś funkcje ogrodów trochę się zmieniają, przeważa funkcja rekreacyjna. Ludzie cieszą się z możliwości obcowania z przyrodą, spotykają się odpoczywają, odstresowują od problemów dnia codziennego, cieszą się z faktu bycia z najbliższymi, jednak dalej te ogrody są bardzo ważne w życiu naszej społeczności.

Szanowny Panie Prezesie,

36 lat temu zakładał Pan PZD, zbudował Pan bardzo silną, świadomą swoich praw organizację. Mówił Pan tutaj o trudnych chwilach, musieliście walczyć o swoje prawa, musieliście walczyć z zakusami osłabiania waszej pozycji, z zakusami przejęcia terenów przez Was zagospodarowanych. Udało się Wam wygrać te bitwy ponieważ byliście silni, silni jednością, byliście zdeterminowani, za to wszystko bardzo serdecznie dziękuję Wam.

Nie tylko moim zdaniem przyszłość ROD i PZD widzę w bardzo jasnych optymistycznych kolorach. Macie bardzo wyrazistego lidera, ma-

Prezydent Bytomia Damian Bartyła

cie wielu oddanych działaczy, dlatego życzę Wam sukcesu na wielu polach, życzę Wam żeby Wasze ogrody piękniały i żeby te piękne tradycje były przekazywane na kolejne pokolenia i żeby ten dorobek był stale wzmacniany.

Szanowni Państwo. Dzisiejszy dzień jest także okazją do wyróżnienia zasłużonych działaczy. Wszystkim tym, którzy wyróżnienia otrzymają, serdecznie gratuluję. Niech one będą wyrazem wdzięczności za Wasz wkład w rozwój ruchu działkowego, ale również niech stanowią motywację do dalszej działalności na rzecz tej wspaniałej organizacji. Życzę Państwu wielu sukcesów, wiele satysfakcji niech to będzie naprawdę prawdziwe Wasze święto, czas radości, wspólnego przebywania dla ludzi o wspólnej pasji, o wspólnych zainteresowaniach.

Bardzo dziękuję Panu Prezesowi i całemu Zarządowi PZD, że zaufał Bytomowi i wyznaczył nas na organizatora. Zrobiliśmy wszystko, włożyliśmy dużo pracy, serca i wysiłku, żeby to godnie wypadło. Życzę wszystkim wielu wrażeń z pobytu z Bytomiem, wspaniałego święta. Wszystkiego dobrego.

**Zdzisław Wolski – Przewodniczący
Rady Miasta Częstochowy**

W imieniu Prezydenta oraz Krzysztofa Matyjaszczyka – Prezydenta naszego miasta, chciał-

bym przypomnieć, że w tym 36-leciu Samorząd Częstochowski w wielu kadencjach udzielał mocnego wsparcia i Krzysztof Matyjaszczyk jeszcze jako radny, potem Poseł, a teraz Prezydent drugą kadencję. Również wsparcie moje, przecież mój ojciec był też Prezesem wojewódzkim przed Andrzejem Wosikiem, tj. aktualnym Prezesem Częstochowy. W Częstochowie wsparcie było zawsze i na poziomie lokalnym, wspieraliśmy różne akcje organizowane przez Pana Prezesa, wspieraliśmy różne inicjatywy, generalnie jest niezła sytuacja w Częstochowie. Myślmy, że tak będzie dalej. Deklarujemy dalszą pomoc. Chciałbym Państwu przeczytać list, tak jak wcześniej Pan Prezes wspomniał, Prezydent jest na Jasnej Górze, podzieliliśmy się, że Prezydent będzie w Klasztorze, a ja z Państwem w jego imieniu. Odczytam krótki list, który składam na ręce Pana Eugeniusza Kondrackiego.

**Andrzej Pilot – Prezes Zarządu Wojewódzkiego
Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki
Wodnej w Katowicach**

Szanowny Panie Prezesie, szanowny Panie Prezydencie drodzy samorządowcy i wszyscy zaproszeni będący tu na tej wspaniałej uroczystości działkowców. Serdecznie chciałem podziękować za zaproszenie i podziękować Panu Prezesowi,

Zdzisław Wolski – Przewodniczący Rady Miasta Częstochowy

Prezes WFOŚiGW w Katowicach Andrzej Pilot

że myśli o Śląsku; bo Śląsk ogrodami działkowymi stoi i drugi raz z rzędu po zeszłorocznych obchodach w Zabrze w tym roku mamy obchody w Bytomiu, na ziemi, mi osobiście bardzo bliskiej bytomsko-tarnogórskiej. Mamy, o czym wspominał Pan Prezydent wiele ogrodów w Bytomiu, w moich rodzinnych Tarnowskich Górach. Państwo jako działkowcy jesteście naturalnymi sprzymierzeńcami środowiska naturalnego, za to chciałem Wam serdecznie podziękować i wierzyć w to, że Pan, Panie Prezesie na czele Związku jeszcze przez kolejne długie lata będzie dbał o to, żeby nasze miasta szczególnie tu w tym szarym postindustrialnym środowisku, były tak radośnie poprzez ogrody działkowe urozmaicone. Sierpień jest czasem żniw, ale nie tylko na wsi. Widzimy tutaj wspaniałe plony Waszej ciężkiej pracy i to, że w tych miastach, w których my tutaj na Śląsku mieszkamy przez wiele, wiele lat ten krajobraz taki właśnie jest, jaki Wy stworzyliście. Były próby manipulowania przy ustawie, sam byłem zaangażowany zbieraniem podpisów za ustawą, myślę, że to dzięki Wam, to co człowiek przez wiele lat kiedy tworzył się wielki przemysł odebrał przyrodzie, dzięki Wam i Waszej pracy to teraz możemy przyrodzie oddać. I biada tym, którzy na ogrody działkowe podniosą rękę. Wszystkiego dobrego.

Janusz Buda – Zastępca Prezydenta miasta Jastrzębie Zdrój

Panie Prezesie, szanowni samorządowcy, drodzy Państwo, szanowni Panowie i Panie. Jest mi bardzo miło, że w imieniu samorządu miasta Jastrzębie Zdrój, mogę tutaj na ręce Państwa złożyć serdeczne życzenia, bo 120-lat to piękny Jubileusz. Tak naprawdę, jak sięgniemy do historii, to państwa Polskiego nie było, a Polskość była kultywowana. Myślę, że jeszcze wiele jubileuszy będzie, bo ogrody działkowe to jest to, co wzbogaca tkankę miejską. My jako samorząd miasta Jastrzębie Zdrój doceniamy to i dbamy o to, by nasze ogrody rozwijały się, by miały stabilne miejsce i aby nie było zakusów aby te ogrody działkowe ktoś kiedyś gdzieś chciał pozbawiać praw.

Szanowni Państwo wszystkiego dobrego, pomyslności, oby te ogrody z pożytkiem dla nas wszystkich rozwijały się i na ręce Pana Prezesa złożę list gratulacyjny. Wszystkiego, wszystkiego dobrego.

Marek Wojtkowski – Prezydent miasta Włocławka

Panie Prezesie, szanowni Państwo, drodzy samorządowcy, zaproszeni goście rzeczywiście przyjechałem z Włocławka żeby się Państwu nisko pokłonić i od samorządu terytorialnego, w imieniu rady miasta i Przewodniczącego.

Marek Wojtkowski – Prezydent Włocławka

We Włocławku w centralnej Polsce niezwykle cenimy sobie Państwa pracę, bo mamy świadomość, że ogrody działkowe to zielone płuca coraz bardziej zurbanizowanych przestrzeni miejskich. Dlatego niezwykle cieszymy się, kłaniamy się i nie będę oryginalny, postanowiłem przyłączyć się do tych życzeń, które tu zostały ogłoszone, a myślę, że efekty pracy, o których Państwo mówią mamy tutaj przed sobą. One są najlepszą kwintesencją tego co Państwo robią. Bardzo serdecznie Państwu dziękujemy za dotychczasowy wkład i życzymy kolejnych 120 lat. Dziękuję bardzo.

Zbigniew Byszewski – Wiceprezydent miasta Sosnowca

Panie Prezesie, Panie Prezydencie, szanowni Państwo. Sosnowiec bardzo nisko kłania się działkowiczom i zapewnia, że tak jak Pan Prezes zapowiedział ogrody działkowe to jest rzecz dla wszystkich bardzo ważna. W związku z tym gratuluję tych 120 lat i życzę, tak jak Pan Prezes powiedział „ogrody działkowe żeby były”. Gratuluję i dziękuję Państwu pięknie.

Stanisław Jarzabek – Naczelnik wydziału ochrony środowiska, rolnictwa i gospodarki odpadami Urzędu Miasta Piekary Śląskie

Witam serdecznie Państwa, reprezentuję Panią Sławę Umińską-Duraj – Prezydent miasta Piekary Śląskie. Tak się złożyło, że akurat w dniu dzisiejszym w Piekarach Śląskich obchodzimy powiatowe dożynki, stąd nieobecność Pani Prezydent. Mam zaszczyt ją reprezentować, ale może i to się dobrze składa, bo ja jakby stoję na pierwszej linii współpracy z prezesami ROD, ale bardzo sobie to chwalebę bo przyznam szczerze, że jest to zawsze bardzo konstruktywna rozmowa. Spotkania są cykliczne, mają bardzo dobrą wzajemną współpracę, są tu na sali i dlatego ich szczególnie pozdrawiam.

Panie Prezesie składam życzenia przede wszystkim zdrowia, dalszych sił na prowadzenie tego okrętu – czasami po niespokojnych drogach, o czym Pan tu wspominał; różnie bywało, były chwile pozbawienia ogrodów działkowych swojej siły.

Wszystkiego dobrego, dużo zdrowia dla zarządów ROD, życzę spokoju, doskonale sobie zdaję sprawę z tego, że rozwiązywanie spraw przez zarządy jest trudne i bywają takie sprawy, które naprawdę czasami przerastają wszystkich, bo jak mamy świadomość mieszkańcy działkowicze często patrzą przez pryzmat tylko swojego interesu, a nie patrzą szerzej. Dlatego, wszystkiego dobrego, samych pogodnych dni i dużo zdrowia. Dziękuję.

7. Listy

ZYGMUNT FRANKIEWICZ PREZYDENT MIASTA GLIWICE

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Szanowny Panie Prezesie,

na Pana ręce składam serdeczne gratulacje oraz życzenia dalszej owocnej działalności na rzecz członków, władz i wszystkich sympatyków Polskiego Związku Działkowców z okazji jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Polski Związek Działkowców od lat kontynuuje tradycję ogrodnictwa działkowego. To dzięki tej działalności miliony Polek i Polaków, najczęściej w warunkach miejskich, mają dostęp do zielonych terenów rekreacyjnych, na których mogą prowadzić własne uprawy oraz mają stworzone warunki do wypoczynku i wzajemnej integracji. Nie do przecenienia jest rola jaką od lat pełnią rodzinne ogrody działkowe w społeczeństwie. Są to zarówno funkcje ekologiczne, socjalne i zdrowotne oraz społeczne i edukacyjne. Należy zatem podkreślić, że działalność PZD w Polsce przynosi niezwykle owoce. Z owoców tych cieszyć się będzie także wiele przyszłych pokoleń działkowców i ich rodzin.

Życzę całemu Związkowi dalszych długich lat aktywności, powodzenia we wszystkich przedsięwzięciach oraz wielu sukcesów w promowaniu ogrodnictwa działkowego. Wszystkim członkom Polskiego Związku Działkowców życzę również satysfakcji z prowadzonej działalności oraz pomysłowości w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunku
/-/Zygmunt Frankiewicz
Gliwice, 24 sierpnia 2017 r.

PREZYDENT MIASTA CZĘSTOCHOWY

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Szanowny Panie Prezesie,

Prosimy o przyjęcie serdecznych gratulacji z okazji Krajowych Dni Działkowca oraz jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce.

Na Pana ręce składamy wszystkim Działkowcom szczere wyrazy uznania oraz podziękowania

za dbałość o miejskie ogrody, które przyczyniają się do poprawy naturalnego środowiska oraz kształtują estetykę naszego otoczenia.

Ogródki działkowe wpisały się na trwałe w krajobraz polskich miast: będąc miejscem wypoczynku, rodzinnych i przyjacielskich spotkań, służących utrwalaniu więzi międzypokoleniowych i integrowaniu lokalnej społeczności.

Działkowcy są również przykładem samorządnej dobrze funkcjonującej organizacji społecznej, która wielokrotnie dawała wyraz swojej niezależności i obywatelskiej postawie.

Gratulując raz jeszcze pozdrawiamy wszystkich uczestników obchodów jubileuszowych w Bytomiu oraz życzymy udanego przebiegu uroczystości, a Panu Prezesowi satysfakcji i wielu sukcesów w życiu osobistym oraz pracy społecznej.

Z wyrazami szacunku,
/-/ Krzysztof Matyjaszczyk
Częstochowa, 26 sierpnia 2017 r.

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Drodzy Działkowcy!

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na obchody Krajowych Dni Działkowca 2017 organizowanych w Bytomiu przez Polski Związek Działkowców. Niestety z uwagi na wcześniej podjęte zobowiązania służbowe, nie mogę uczestniczyć w wydarzeniu osobiście.

Pragnę złożyć serdeczne gratulacje wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie tego przedsięwzięcia i dotychczasową działalność w Polskim Związku Działkowców.

Pierwszy ogród działkowy powstał w Polsce w Grudziądzu w roku 1897. Ruch ogrodnictwa działkowego istnieje więc już 120 lat i przez ten długi czas stał się częścią historii naszego kraju.

Ogrody działkowe od zawsze spełniały funkcje społeczne i gospodarcze. W obecnej rzeczywistości, w dobie znacznych przeobrażeń w sposobie życia społeczeństwa, istnienie ogrodów rodzinnych nabrało szczególnego znaczenia. Służąc zaspokajaniu potrzeb wypoczynkowych, rekreacyjnych i bytowych działkowców, odgrywają ważną rolę w urbanistyce, w klimacie miast, w obronie środowiska przyrodniczego oraz kształtowaniu otoczenia człowieka. Nierzadko stanowią jedyny znaczący obszar terenów zieleni w mieście.

Drodzy Działkowcy!

Dziękując za Wasz trud i pracę wkładaną w kształtowanie środowiska, w którym wspólnie żyjemy. Proszę przyjąć, z okazji tej doniosłej uroczystości najserdeczniejsze gratulacje i najlepsze życzenia dalszych lat owocnej pracy na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych, pełni zdrowia i szczęścia rodzinnego.

Wicemarszałek Województwa
Zachodniopomorskiego
/-/ Jarosław Rzepa

Szczecin, dnia 22 sierpnia 2017 r.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Związku Działkowców

*Panie Prezesie, Panie Burmistrzu,
Szanowni Państwo,*

serdecznie dziękuję za zaproszenie do udziału w Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce oraz Krajowych Dniach Działkowca 2017. Wszystkim zgromadzonym – organizatorom, gościom, a przede wszystkim działkowcom – przesyłam pozdrowienia!

Doceniam i szanuję pasję działkowców, która jest mi bliska. „To idealne połączenie aktywnego wypoczynku oraz prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, odpowiednie dla ludzi w każdym wieku. Rodzinne ogrody działkowe to nie tylko rekreacja dla ich użytkowników, to również oazy zieleni w miastach, spełniające bardzo ważną funkcję dla całej społeczności. Dają możliwość spędzenia wolnego czasu w specjalnie ukształtowanym, zdrowym, ekologicznym otoczeniu. Szczególnym zadaniem rodzinnych ogrodów działkowych jest także kształtowanie środowiska, ochrona przyrody i propagowanie działalności proekologicznej.

Gratuluje tak okazałego jubileuszu! Życzę miło spędzonego czasu podczas „Krajowych Dni Działkowca”. Niech ogrody działkowe służą następnym pokoleniom oraz dają chwile wytchnienia i ukojenia pośród małych i wielkich polskich miast.

Z poważaniem
/-/ Gustaw Marek Brzezina

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Związku Działkowców

Z racji jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce oraz Krajowych Dni Działkowca 2017 składam na Pana ręce wyrazy uznania dla wszystkich polskich działkowców za dotychczasową działalność, życząc samych sukcesów na dalsze lata.

Działkowcy są dobrym przykładem tworzenia się społeczeństwa obywatelskiego, a Wasza pełna pasji praca na rzecz społeczności miejskiej jest nieoceniona. Dziękując na zaproszenie do udziału w dorocznym święcie polskich działkowców uprzejmie informuję, iż wcześniejsze zobowiązania służbowe nie pozwalają mi na udział w Państwa wydarzeniu.

Proszę zatem przyjąć życzenia przede wszystkim wytrwałości w realizowaniu codziennej pracy i satysfakcji z jej efektów, a także radości, której dostarcza praca w ogrodnictwie działkowym.

WICEMARSZAŁEK
/-/ Krzysztof Trawicki

WOJEWODA ŚLĄSKI Jarosław Wiczorek

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Związku Działkowców

Ogródki działkowe na trwałe wpisały się w krajobraz naszych miast. Stanowią ważną enklawę zieleni, w której rozkwita życie społeczne. To między innymi w ogródkach działkowych integruje się społeczność lokalna oraz organizowane są wydarzenia mające rodzinny charakter. Ogromnie cenię także rolę ogródków działkowych w poprawie jakości warunków życia na terenach zurbanizowanych - bez wątpienia ogródki działkowe wzbogacają różnorodność przyrodniczą przestrzeni miejskiej.

Proszę zatem przyjąć najserdeczniejsze gratulacje z okazji wspianego jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce. Za Pana pośrednictwem pragnę najserdeczniej pozdrowić wszystkich przybyłych do parku Amendy w Bytomiu uczestników jubileuszowego spotkania i tegorocznych obchodów Krajowego Dnia Działkowca.

Panu i wszystkim Działkowcom życzę zdrowia i radości z uprawianych działek, a strukturom organizacyjnym Polskiego Związku Działkowców wytrwałości w dążeniu do dalszego rozwoju ruchu ogrodnictwa działkowego. Życzę zadowolenia z aktywnego wypoczynku w pełnych zieleni i kwiatów ogrodach oraz wielkiej satysfakcji z pracy włożonej w ich pielęgnację.

Dziękuję z serca za tę niezwykle pożyteczną aktywność, a także za inicjatywy ekologiczne i edukacyjne, jakie podejmują polscy Działkowcy. Życzę, by radość z dotychczasowych osiągnięć pozostawała inspiracją do dalszej, równie co dotąd owocnej, działalności na rzecz wspólnego dobra, jakim jest środowisko przyrodnicze człowieka.

/-/ Jarosław Wieczorek

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Szanowny Panie Prezesie!

Bardzo dziękuję za zaproszenie na uroczystości z okazji Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce połączone z obchodami Krajowych Dni Działkowca 2017. To świetna sposobność, aby wszystkim Organizatorom i Uczestnikom tego wydarzenia złożyć serdeczne życzenia i gratulacje.

Ogródki działkowe na trwałe wpisały się w krajobraz naszego kraju. Stanowią ważną przesłanną zieleni miejskiej, spełniając jednocześnie bardzo istotną i pożyteczną rolę społeczną oraz kulturotwórczą. Działkowcy od lat kultywują piękne tradycje poszanowania przyrody i troski o środowisko naturalne. Dbając o estetykę ogródków działkowych, pielęgnują tereny zielone miast oraz dają przykład, jak łączyć pracę z rekreacją i wypoczynkiem - przyjemne z pożytecznym. Docenić też należy Państwa inwencję oraz aktywność w podejmowaniu wielu cennych inicjatyw promujących ekologię, a także zdrowy tryb życia.

Z okazji Waszego święta składam Panu i wszystkim Działkowcom najserdeczniejsze życzenia spełnienia wszystkich planów i zamierzeń, satysfakcji z podejmowanych przedsięwzięć, jak najwięcej pogodnych dni, a także zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu zawodowym i osobistym

Z wyrazami szcunku
/-/ Artur Chojecki

PREZYDENT MIASTA PIEKARY ŚLĄSKIE

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polego Związku Działkowców

Od samego początku swego istnienia, ruch ogrodnictwa działkowego pełni wyjątkową rolę w systemie spędzania wolnego czasu dojrzałych społeczeństw. Jest bowiem realizacją naturalnej potrzeby każdego człowieka, zwłaszcza zaś osób żyjących w zwartych skupiskach miejskich, do kontaktu z naturą i czynnego wypoczynku. Z tego względu, jak również uwzględniając ekologiczne znaczenie ogrodów działkowych, ich rola na Górnym Śląsku, regionie najbardziej zurbanizowanym i zindustrializowanym w Polsce, pozostaje nie do przecenienia.

Tym samym pragnę zapewnić Pana Prezesa, że problematyka ogrodnictwa działkowego, a w szczególności wszystkich dziesięciu rodzinnych ogrodów działkowych znajdujących się na terenie Piekar Śląskich, pozostaje istotna w działaniach podejmowanych w ramach sprawowanej przeze mnie funkcji. Dlatego serdecznie dziękuję za zaproszenie do udziału w obchodach Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce oraz w Krajowych Dniach Działkowca, które odbędą się 26 sierpnia 2017 r. w Bytomiu. Ze względu na obchodzone tego samego dnia „V Powiatowe Dożynki” w Piekarach Śląskich, które objęłam honorowym patronatem, z żalem informuję, iż nie będę mogła uczestniczyć w wydarzeniu organizowanym przez Polski Związek Działkowców. Miasto Piekary Śląskie reprezentował będzie Pan Stanisław Jarząbek — Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta.

Zrzeszonym w Związku Działkowcom życzę słonecznej pogody podczas obchodów jubileuszu, obfitych plonów w 2017 roku oraz wszelkiej pomyślności,

pozostaję z szacunkiem,
/-/ Sława Umińska-Duraj

Piekary Śląskie, 18 sierpnia 2017 r.

PREZYDENT MIASTA JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

„Człowiek do życia potrzebuje ogrodów i bibliotek” (Cyceron)

Z okazji przypadającego w tym roku jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce, w imieniu mieszkańców Miasta Jastrzębie-Zdrój składam gratulacje oraz podziękowania za długotrwałą, nieustrudzoną pracę na rzecz rozwoju stowarzyszenia.

W życiu każdego miasta i jego mieszkańców Rodzinne Ogródki Działkowe odgrywają bardzo ważną rolę. To Wasze życie i ogromna pasja, za którą kryje się umiłowanie przyrody, dbałość o czyste i zdrowe środowisko naturalne.

Istnienie tak wyjątkowych miejsc, to sprawa niebagatelna, nie tylko dla osób bezpośrednio zaangażowanych w rozwój Rodzinnych Ogródów Działkowych. Stanowią one bowiem przeciwwagę dla obszarów miejskich położonych w ich sąsiedztwie. Urozmaicając tereny rekreacji w pobliżu zespołów mieszkaniowych, są również ważnym miejscem spotkań lokalnej społeczności, w którym nie sposób nie wypocząć zdrowo i aktywnie, w otoczeniu natury.

Niech radość z dotychczasowych osiągnięć pozostanie dla Was źródłem inspiracji do dalszej działalności dla dobra działkowców, ogrodów i związku.

Z poważaniem
PREZYDENT MIASTA
/-/ Anna Hetman

PREZYDENT MIASTA SOSNOWIEC

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes
Polskiego Związku Działkowców

Pragnę serdecznie podziękować za zaproszenie na Krajowe Dni Działkowca połączone z Jubileuszem 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce. Ogrody działkowe w 200-tysięcznym mieście jakim jest Sosnowiec zawsze stanowiły ważny element życia lokalnej społeczności. Dziś także młodzi ludzie chętnie spędzają czas w miejskiej oazie zieleni. Dlatego sprawy związane z przyszłością ogrodów dotyczą nas wszystkich i warto pochylić się nad problemami działkowców, a przede wszystkim nad kwestiami zachowania dotychczasowej formuły funkcjonowania Ogródów Działkowych.

Z okazji 120-lecia ogrodów działkowych życzę Panu Prezesowi, całemu Zarządowi i wszystkim członkom PZD realizacji wielu ciekawych przedsięwzięć, satysfakcji i zdrowia w codziennym życiu.

PREZYDENT
/-/ Arkadiusz Chęciński
Sosnowiec, 25 sierpnia 2017 r.

PREZYDENT MIASTA ZABRZE

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Krajowe Dni Działkowca 2017 stanowią okazję do złożenia na ręce Pana Prezesa serdecznych życzeń i pozdrowień dla wszystkich członków Polskiego Związku Działkowców. Ogrody, szczególnie w na terenie obszarów zurbanizowanych, to zielone płuca aglomeracji. Dają nie tylko wytchnienie i radość, ale także wymagają odpowiedzialności i pracy, której zwieńczeniem są wspiane plony, a także cudowne warunki do spędzania czasu.

Świątując jubileusz 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce możecie być dumni ze swojego dzieła. Ogrody każdego roku pięknie rozkwitają i swoją malowniczością zdobią nasze miasta, stając się miejscem rekreacji i wypoczynku. Szczególne słowa podziękowania należą się członkom Polskiego Związku Działkowców za codzienną pracę i wysiłek, jaki wkładacie w pielęgnowanie przyrody oraz integrację i aktywizację społeczności lokalnych.

Serdecznie gratulując jubileuszu, życzę wielu kolejnych powodów do zadowolenia, satysfakcji płynącej z realizowania swej pasji, a także wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunku
Małgorzata Mańka-Szulik
Zabrze, 26 sierpnia 2017 roku

PREZYDENT MIASTA TORUNIA

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Dziękuję za zaproszenie na uroczystość jubileuszową 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce i na Krajowy Dzień Działkowca (Bytom, 26 sierpnia 2017 r.). Pozdrawiam władze statutowe i działkowców zrzeszonych w Polskim Związku Działkowców oraz Państwa gości, gratulując tego integracyjnego i rocznicowego spotkania.

Toruń chlubi się długą i okazałą tradycją ruchu działkowców. Nasze miasto zawdzięcza jej niejedną cenną inicjatywę związaną z zakładaniem kolejnych ogrodów, a następnie z ich właściwym wykorzystaniem. Tej aktywności zawdzięczamy niezastąpioną promocję praco-

witości, znaczenia rodzinnych obowiązków, odpowiedzialności społecznej oraz ekologicznych walorów środowisk miejskich. Dlatego przygotowane w Bytomiu działkowe święto jest najlepszą okazją do tego, by autorom tych sukcesów – i z Torunia, i całego kraju – podziękować za ich wartościowe, działkowe postawy. Proszę zatem Pana Prezesa o przyjęcie stosownych słów uznania oraz życzeń, którymi dzielę się z całą polską wspólnotą działkowców.

Gratuluje przygotowania uroczystości rocznicowych. Wszystkim zgromadzonym na sierpniowych wydarzeniach w Bytomiu życzę podniosłego spotkania i udanej zabawy.

Prezydent Miasta Torunia
Michał Zaleski

Toruń, 14 sierpnia 2017 r.

PREZYDENT MIASTA LEGNICA

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Szanowny Panie Prezesie!

Z okazji Krajowych Dni Działkowca proszę przyjąć moje serdeczne życzenia i wyrazy uznania za podtrzymywanie w naszym kraju dziedzictwa uprawy roślin.

W tym roku obchodzimy także jubileusz 120-lecia powstania ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich. To wyjątkowa rocznica, potwierdzająca tylko jak ważne miejsce dla tysięcy polskich rodzin stanowią działki należące do Polskiego Związku Działkowców. Dają one możliwość relaksu i aktywnego wypoczynku, stanowią źródło plonów, ale pełnią też ważną funkcję społeczną, jako miejsce spotkań całych rodzin, gdzie młodsze pokolenie ma szansę poznawać świat roślin.

Na ręce Pana Prezesa składam życzenia dla całego środowiska Działkowców. Życzę Państwu wszelkiego powodzenia w podejmowanych działaniach, zadowolenia z pracy i odpoczynku na działkach oraz niesłabnącej energii do dalszego rozwoju tradycji ogrodniczych w naszym kraju.

Z poważaniem,
/-/ Tadeusz Krzakowski

Legnica, 26 sierpnia 2017 r.

PREZYDENT MIASTA BOLESŁAWIEC

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców
w Warszawie

Jubileusz 120-lecia powstania ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce oraz obchody Krajowych Dni Działkowca są wspaniałą okazją do przekazania Panu gratulacji i podziękowań za kierowanie Polskim Związkiem Działkowców przez 50 lat.

Proszę przyjąć wyrazy wdzięczności i uznania za wieloletni wkład pracy i zaangażowanie na rzecz rozwoju oraz umacniania ruchu działkowego. Kierowany przez Pana Związek przetrwał trudne zmiany ustrojowe, niełatwe reformy, udowadniając swoje znaczenie i jedność w dążeniu do dalszego rozwoju ogrodnictwa działkowego.

Życzę Panu wielu sukcesów zawodowych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Prezydent Miasta
/-/ Piotr Roman

Bolesławiec, dnia 26 sierpnia 2017 roku

PREZYDENT WŁOCŁAWKA

Polski Związek Działkowców
Stowarzyszenie Ogrodowe
Jednostka Krajowa

Z okazji 120. rocznicy Ogrodów Działkowych w Polsce, składam Państwu gratulacje i wyrazy uznania. Życzę dalszej, owocnej pracy, a także satysfakcji z pracy.

Z wyrazami szacunku
Prezydent Włocławka
/-/ Marek Wojtkowski

Bytom, dnia 26 sierpnia 2017 rok

PREZYDENT MIASTA ELKU

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Serdecznie dziękuję w imieniu Prezydenta Elku Tomasza Andrukiewicza za zaproszenie na uroczystość zaszczytnego i imponującego jubileuszu 120-lecia ogródków działkowych oraz ob-

chody Krajowych Dni Działkowca 2017. Niestety zaplanowane wcześniej obowiązki służbowe uniemożliwiają Panu Prezydentowi udział w uroczystości.

Korzystając z okazji wszystkim Działkowcom przekazuję szczere wyrazy uznania oraz podziękowania za pasję, dzięki której miejskie ogrody z jednej strony wpływają pozytywnie na naturalne środowisko, z drugiej zaś kształtują nasze otoczenie.

Trudno sobie wyobrazić miejski krajobraz bez ogródków działkowych. Są one od dziesięcioleci trwałym elementem, swoistą enklawą zieleni, bez której obraz polskich miast nie byłby pełen. Ale ogródki spełniają dużo ważniejszą rolę niż tylko upiększanie otoczenia – są one miejscem, gdzie wielu ludzi może realizować swoją pasję, spotykać się z przyjaciółmi, wymieniać doświadczenia, integrować się z innymi. Właściciele ogródków stanowią znaczącą społeczność, którą łączy coś więcej niż hobby – umiłowanie przyrody, rekreacji na świeżym powietrzu, aktywnego trybu życia, dbałości o nasze wspólne otoczenie. Na terenie ogródków działkowych tworzą Państwo niepowtarzalną atmosferę, dzięki której dla wielu osób własny ogród jest jak drugi dom.

Za to wszystko serdecznie wszystkim Państwu Działkowcom dziękuję. Życzę wielu jeszcze wspólnych jubileuszy, jak najwięcej miłych chwil spędzanych w miejscu, które jest Państwu tak bliskie, obfitych plonów, satysfakcji z realizacji pięknej życiowej pasji oraz zdrowia i sukcesów w życiu osobistym.

/-/ Artur Urbański

Zastępca Prezydenta Miasta Elku

Elk, dnia 23 sierpnia 2017 roku

BURMISTRZ MIASTA CHOJNOWA

Szanowny Pan
mgr inż. Eugeniusz Kondracki
Prezes Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców
w Warszawie

W imieniu władz miasta, członków rodzinnych Ogródów Działkowych w Chojnowie i swoim własnym pragnę złożyć serdeczne gratulacje z okazji Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce oraz Krajowych Dni Działkowca.

Ruch działkowy to bogata tradycja życia społecznego, a Członkowie ROD stanowią milionową rzeszę hobbystów, tworzących społeczeństwo

obywatelskie. Polski Związek Działkowców z zaangażowaniem dba o funkcjonowanie ogrodnictwa działkowego, cieszy się zaufaniem i poparciem społecznym.

Dziękując za wieloletni wkład pracy i aktywność, za Pana pośrednictwem składam członkom Krajowej Rady i wszystkim polskim działkowcom życzenia pomyślności w osiąganiu kolejnych celów i dalszego rozwoju ogrodów w całym kraju.

Z poważaniem

/-/ Jan Serkies

Burmistrz Miasta Chojnowa

Chojnów, sierpień 2017

BURMISTRZ MIASTA I GMINY BOGATYNIA

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Szanowni Państwo, z okazji jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich oraz Krajowych Dni Działkowca, składam na ręce Pana Prezesa wszystkim uczestnikom uroczystości najserdeczniejsze życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności i obfitych plonów każdego roku.

Historię polskiego ogrodnictwa działkowego tworzą tysiące Rodzinnych Ogródków Działkowych, które w ciągu minionych lat powstały w naszym kraju dzięki Państwa ciężkiej pracy. To właśnie Wy, Szanowni Państwo, dla stworzenia wspólnego dobra, jakim są ogrody działkowe, nie szczędzicie – wysiłku, zaangażowania oraz serca.

Sto dwadzieścia lat temu powstała idea ogrodnictwa działkowego, która przerodziła się we wspólną organizację: silną, zintegrowaną, mającą program i gotową ten program realizować. Jubileusz to wyjątkowa chwila, aby życzyć Państwu owocnej działalności i realizacji pasji. Aby ogrody działkowe istniały, rozwijały się, były coraz piękniejsze, coraz mądrzej zarządzane i wykorzystywane dotąd, dokąd będą dobrze służyły polskiemu narodowi. Życzę samych słonecznych dni i satysfakcji z owoców pracy oraz miłego wypoczynku w swoich ogrodach.

Z wyrazami szacunku
i najlepszymi życzeniami
/-/ Andrzej Grzmielewicz

URZĄD MIEJSKI W LUBLIŃCU

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Szanowny Panie Prezesie,

Pragnę wyrazić najserdeczniejsze podziękowania za zaproszenie na obchody Jubileuszu 120-lecia ogródków działkowych w Polsce oraz Krajowych Dni Działkowca 2017, które odbędą się 26 sierpnia w Bytomiu.

Niestety z przykrością muszę odmówić przyjazdu na tę uroczystość ze względu powzięte wcześniej zobowiązania służbowe.

Z okazji obchodów tak radosnego dla Waszego Związku święta składam wszystkim działkowiczom najszczerze życzenia udanej zabawy.

Z poważaniem
/-/ Edward Maniura

Lubliniec, 14 sierpnia 2017 r.

BURMISTRZ MIASTA I GMINY MIĘDZYLESIE

List gratulacyjny
z okazji obchodów Jubileuszu
120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce

Z okazji jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich, składam wszystkim Działkowcom najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pogody ducha, oraz wiele słów uznania, podziękowania i szacunku. Życzę, aby radość z dotychczasowych osiągnięć pozostała dla wszystkich członków struktur Polskiego Związku Działkowców inspiracją do dalszej działalności dla dobra działkowców i ogrodów działkowych.

Z wyrazami szacunku
/-/ Tomasz Korczak

Międzylesie, 26 sierpnia 2017 r.

STAROSTA LEGNICKI

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców
Przewodniczący Honorowego Komitetu
Organizacyjnego Jubileuszu

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na Jubileusz 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce po-

łączony z Krajowymi Dniami Działkowca 2017. W imieniu władz samorządowych powiatu legnickiego pragnę pogratulować Państwu tak pięknego jubileuszu oraz złożyć najserdeczniejsze życzenia.

Ogródki działkowe na stałe wpisały się w krajobraz polskich miast, miasteczek i wsi. Te enklawy zieleni są dla kolejnych pokoleń miejscem dającym wytchnienie pośród miejskiego zgiełku. Tętniące życiem ogrody to nie tylko pięknie kwitnące rośliny, to przede wszystkim wspierające rozwijające się relacje międzyludzkie – zarówno pomiędzy członkami rodziny, jak i sąsiadami.

Wspólna pasja sprawia, że społeczność działkowców wyróżnia rzadko spotykana w dzisiejszych czasach solidarność.

Dzięki ogromnemu wkładowi Państwa pracy ogrody działkowe nie przestają być zielonymi płucami miast w całej Polsce. Dziękując za ten trud, wszystkim Uczestnikom dzisiejszego wydarzenia życzę zdrowia, wszelkiej pomyślności oraz satysfakcji z owoców Państwa wytrwałej pracy.

/-/ Janina Mazur

Legnica, 26 sierpnia 2016 r.

POSEŁ NA SEJM RP KRZYSZTOF PASZYK

Sz. P.
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na Obchody Jubileuszu 120-lecia Ogrodów Działkowych w Polsce w ramach Krajowych Dni Działkowca 2017. Niestety, z uwagi na liczne, potwierdzone wcześniej zobowiązania, nie mogę osobiście uczestniczyć w tym ważnym dla polskiego ruchu działkowego wydarzeniu.

Piękne, 120-letnie tradycje, życie w zgodzie z naturą, dobrze zintegrowane lokalne społeczności – wszystko to charakteryzuje zrzeszający miliony Polaków ruch działkowy. Stąd tak ważne, by chronić tę ogromną wartość, jaką stanowią Rodzinne Ogrody Działkowe, by nie pozwolić na ograniczanie praw i stanu posiadania działkowców. Od wielu lat na straży tych praw stoi Polski Związek Działkowców. I za tę działalność, za obronę interesów milionów Polaków chce dziś Panu Prezesowi, oraz całemu związkowi podziękować. Zawsze byłem i pozostaję otwarty na głos Waszego środowiska, a współpracę z Państwem uważam za jeden z ważniejszych aspektów mojej działalności poselskiej.

Przyjmijcie Państwo moje serdeczne gratulacje z okazji jubileuszu 120-lecia Ogrodów Działkowych w Polsce. Życzę Wam dalszych sukcesów, oraz by każdego dnia ogrody działkowe dawały Państwu radość i satysfakcję, jaką zrozumie tylko ten, kto sam uprawia ogród. Niech kolejne lata będą dla polskich działkowców równie owocne jak minione 120 lat!

Z poważaniem

/-/ Krzysztof Paszyk

Oborniki, dnia 25.08.2017 r.

POSEŁ NA SEJM EWA KOŁODZIEJ

Szanowny Pan

Eugeniusz Kondracki

Prezes Polskiego Związku Działkowców

Ogródki działkowe na stałe wpisały się w krajobraz polskich miast. Te enklawy zieleni są dla kolejnych pokoleń miejscem dającym wytchnienie pośród miejskiego zgiełku. Kolorowe, tętniące życiem ogrody to jednak, nie tylko piękne rośliny, ale to przede wszystkim przestrzeń integracji społecznej i znakomicie rozwijających się relacji międzyludzkich – rodzinnych i sąsiedzkich.

Serdecznie dziękuję Panu Prezesowi Polskiego Związku Działkowców za zaproszenie mnie na uroczyste obchody Krajowych Dni Działkowca, które w tym roku połączone są z pięknym jubileuszem 120-lecia ogrodów działkowych. Z prawdziwą przyjemnością uczestniczyłabym w tym wyjątkowym wydarzeniu, lecz niestety podjęte przeze mnie wcześniej zobowiązania uczyniły mój udział niemożliwym.

Na ręce Pana Prezesa składam najlepsze życzenia satysfakcji i radości jaką daje praca na działce dla całej społeczności polskich działkowców. Jednocześnie serdecznie gratuluję wspaniałych osiągnięć będących owocem działalności kilku pokoleń działkowców na przestrzeni stu dwudziestu lat!

Z wyrazami szacunku

/-/ Ewa Kołodziej

Bytom, dnia 26 sierpnia 2017 roku

MARIA MAŁGORZATA JANYSKA POSŁANKA NA SEJMN RP

Sz.P.

Eugeniusz Kondracki

Prezes Polskiego Związku Działkowców

Przewodniczący Honorowego Komitetu

Organizacyjnego Jubileuszu

Szanowni Państwo,

Jubileusz 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce i Krajowe Dni Działkowca 2017 to ważne społeczne wydarzenie w każdym miejscu Polski.

Z okazji Jubileuszu składam Państwu oraz wszystkim działkowcom wyrazy uznania za pracę i wkład wniesiony w „zielone płuca” w całym kraju.

Mam nadzieję, że działania klubu Platforma Obywatelska w poprzedniej kadencji – współpraca z Działkowcami mająca na celu dopracowanie przepisów normujących funkcjonowanie Rodzinnych Ogrodów Działkowych – doprowadziły do uchwalenia satysfakcjonujących Państwa i obowiązujących obecnie przepisów. Życzę wszystkiego co najlepsze, sukcesów zawodowych, „ogrodniczych” oraz tych prywatnych, a także udanego Jubileuszu.

Lącząc pozdrowienia
pozostaję z wyrazami szacunku,

/-/ Maria Małgorzata Janyska

Czarnków, 23 sierpnia 2017 r.

EWA DROZD POSEŁ NA SEJMN RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

„Pamiętajcie o ogrodach

Przecież stamtąd przyszliście”

Janusz Kofta

Prezes Polskiego Związku Działkowców

Eugeniusz Kondracki

Jubileusz 120-lecia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich jest doskonałą okazją, by z satysfakcją i uznaniem spojrzeć w miniony okres, który skłania do refleksji i wspomnień, bo ogrody działkowe to piękna tradycja, ale również zbiorowy wysiłek i zaangażowanie kolejnych pokoleń działkowców. Dzięki Państwa pracy, zaangażowaniu i ciągłej dbałości o ogródki jest nie tylko bardziej zdrowo i ekologicznie, ale także zdecydowanie ładniej. Wasze ogrody działkowe

dla wielu tysięcy rodzin stanowią wspaniałe miejsce wypoczynku i aktywnej rekreacji, ale ich urok to także poprawa wizerunku miast, to często ich „płuca” i miejsca gdzie można spokojnie odpocząć od miejskiego pośpiechu i problemów dnia codziennego.

Z okazji tak pięknego jubileuszu pragnę w szacunku do Waszej pracy podziękować całej społeczności działkowców za pracę włożoną w propagowanie idei ogrodnictwa działkowego w Polsce, niekiedy wbrew trudnościom i problemom.

Życzę, abyście nie ustawiali w swoim dziele pielęgnacji ogrodów i tradycji, aby kolejne lata obfitowały w satysfakcję i spełnienie.

Z poważaniem
/-/ Ewa Drozd

Głogów, 20.08.2017 r.

ROBERT KROPIWNICKI POSEŁ NA SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

LIST GRATULACYJNY

Z okazji jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce oraz Krajowych Dni Działkowca w Bytomiu, proszę przyjąć serdeczne gratulacje oraz wyrazy uznania za trud i zaangażowanie w dobro społeczne jakim są ogrody działkowe, będące dla wielu tysięcy rodzin miejscem wypoczynku, pracy i integracji pokoleń.

Dzięki Polskiemu Związkowi Działkowców wciąż podtrzymywane jest w naszym kraju dziedzictwo uprawy roślin, a zarazem utrzymanie i unowocześnianie ogrodów działkowych, które służą zarówno starszemu jak i młodszemu pokoleniu.

Jest to piękna idea i wspaniała sprawa zwłaszcza w kontekście współczesnych wyzwań przed jakimi stoi środowisko naturalne.

Bardzo żałuję, że nie mogę osobiście uczestniczyć w tak ważnym dla Państwa wydarzeniu, ze względu na wcześniej powzięte zobowiązania dotyczące pełnienia mandatu poselskiego.

Życzę Państwu oraz wszystkim działkowiczom wielu sukcesów w życiu osobistym, zawodowym, dalszej chęci owocnej pracy oraz udanej zabawy.

Z wyrazami szacunku,
/-/ dr Robert Kropiwnicki

Legnica, dnia 21 sierpnia 2017r.

POSEŁ NA SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PIOTR ZGORZELSKI

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki

Szanowny Panie Prezesie,

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na Jubileusz 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce oraz Krajowe Dni Działkowca 2017, niestety z racji z wcześniej zaplanowanego Zjazdu Wojewódzkiego PSL nie mogę osobiście wziąć udziału w tym jakże ważnym dla Państwa wydarzeniu, czego szczerze żałuję.

Krajowy Dzień Działkowca to wspaniała okazja do składania życzeń i gratulacji. To dobry dzień do prezentacji waszych plonów. Zadbane ogrody to wizerunek każdego miasta. To często jego płuca, miejsce, gdzie można w spokoju odpocząć od otaczającego nas zgiełku i problemów dnia codziennego.

Pragnę wyrazić słowa głębokiego uznania za Państwa olbrzymi wysiłek włożony w pielęgnację ogrodów, ale również stanie na straży praw działkowców.

Proszę przyjąć najlepsze życzenia zdrowia i wytrwałości, satysfakcji z owoców pracy oraz miłego wypoczynku w swoich ogrodach.

/-/ Piotr Zgorzelski

Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Płock, dnia 22 sierpnia 2017 roku

KONSUL HONOROWY SZWECJI W KATOWICACH

Pan Eugeniusz Kondracki
Polski Związek Działkowców

Szanowny Panie Prezesie,

Uprzejmie dziękuję za zaproszenie do udziału w uroczystościach jubileuszowych. Ogródki działkowe od kilku pokoleń wpisują się w polską tradycję spędzania wolnego czasu w sposób aktywny oraz integracji społecznej. Dla wielu rodzin to jedyna alternatywą wypoczynku w okresie wakacyjnym. Dlatego to ważne aby ruch działkowy w Polsce trwał nadal i w czynny sposób się rozwijał. Z uwagi na liczne zobowiązania nie będę mógł osobiście uczestniczyć w uroczystościach Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce, proszę jednak przyjąć najszczerze gratulacje dla

tak okrągłej rocznicy oraz życzenia dalszych sukcesów w działalności Polskiego Związku Działkowców.

Z poważaniem
/-/ Arkadiusz Hołda
Konsul Honorowy Szwecji w Katowicach

MIECZYŚLAW AUGUSTYN SENATOR RP

Szanowny Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Szanowny Panie Prezesie,

Chciałbym serdecznie przeprosić za nieobecność na organizowanym przez Państwa 26 sierpnia 2017 r. Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych oraz Krajowych Dniach Działkowca 2017 w Bytomiu. Z przykrością informuję, iż w wyniku wcześniej potwierdzonej obecności na Dożynkach w powiecie wągrowieckim nie mogę osobiście uczestniczyć w tym wydarzeniu.

Wiem jak dużą rolę w życiu każdego miasta i w życiu jego mieszkańców odgrywają ogródki działkowe. To przecież miejsce gdzie Wy działkowicze, znajdujecie czas na czynny odpoczynek, spotkania z rodziną, kontakt z innymi działkowcami. To również oaza spokoju, azyl bezpiecznego spędzania czasu wolnego przez Wasze dzieci i wnuki. Te ogródki to lata Waszej pracy, to Wasze hobby, Wasza pasja, za którą kryje się umiłowanie przyrody, dbałość o czystość i zdrowe środowisko naturalne.

Składam wyrazy szacunku i życzę Państwu udanych obchodów Jubileuszu oraz wytrwałości w rozwiązywaniu problemów ruchu ogrodnictwa działkowego.

Z poważaniem
/-/ Mieczysław Augustyn
Senator Rzeczypospolitej Polskiej
Piła, 22 sierpnia 2017 r.

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRZODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

Pan Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców
Przewodniczący
Honorowego Komitetu Organizacyjnego
Jubileuszu

Szanowny Panie Prezesie,

z okazji 120-lecia jubileuszu ogrodów działkowych w Polsce oraz Krajowych Dni Działkowca 2017 roku, składam najserdeczniejsze życzenia i wytrwałości w dalszej pracy. Jestem przekonany, że codzienne działania dają satysfakcję, nowe doświadczenia i radość z możliwości wspierania działkowców oraz chęci uczestniczenia w tworzeniu nowego pokolenia działkowców. Życzę dalszej chęci do pracy. Cieszę się, że mogę uczestniczyć w Państwa działalności, która najlepiej pokazuje chęć współpracy i wzajemne działania na rzecz wspólnego dobra.

Z wyrazami szacunku,
/-/ Andrzej Pirot
Prezes Zarządu

Katowice, 26 sierpnia 2017 roku

WĘGŁOKOKS KRAJ

Z okazji Jubileuszu 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce Zarząd WĘGŁOKOKS KRAJ Sp. z o.o. pragnie złożyć Prezesowi Polskiego Związku Działkowców Panu Eugeniuszowi Kondrackiemu oraz wszystkim Członkom i Działaczom wyrazy najwyższego uznania i serdeczne gratulacje. Rodzinne ogródki działkowe odgrywają bardzo ważną rolę w życiu każdego miasta i jego mieszkańców, są doskonałym miejscem na odpoczynek lub spotkania z rodziną i przyjaciółmi. Składamy Panu życzenia zdrowia, pomyślności, satysfakcji z realizowanych działań oraz wytrwałości w dążeniu do wspólnego sukcesu w rozwoju ogrodów działkowych.

/-/ Małgorzata Basista
/-/ Grzegorz Waclawek
Wiceprezes ds. Finansowych
Prezes Zarządu

8. Wyróżnienia, medale, nagrody

Bardzo ważnym wydarzeniem podczas Krajowych Dni Działkowca było wręczenie przez Prezesa PZD, Pana Eugeniusza Kondrackiego „Me-

dału z okazji 120-lecia” ustanowionego przez KR PZD. Otrzymali go zasłużeni działacze oraz osoby wspierające powstawanie i rozwój ogrodów dział-

Prezes PZD wręczył dyplomy z okazji jubileuszu zasłużonym działaczom PZD

Prezes PZD wręczył medal z okazji 120-lecia ogrodnictwa działkowego prezydentowi Bytomia

kowych. Dyplomem z okazji 120-lecia ogrodów działkowych w Polsce uhonorowano również przedstawicieli wszystkich okręgów PZD. Zostały również przyznane jubileuszowe odznaczenia związkowe dla działkowców. Prezes Związku od-

znaczył zasłużonych dla PZD odznaką „Za zasługi PZD” oraz złotą odznaką „Zasłużony Działkowiec”.

Zgodnie z tradycją Krajowe Dni Działkowca są okazją do nagrodzenia uczestników konkur-

sów krajowych. Pierwsze miejsce i tytuł Najlepszego Rodzinnego Ogrodu Działkowego Roku 2017 otrzymał ROD im. 2 Armii Wojska Polskiego w Poznaniu. Wśród pięciu laureatów konkursu znalazły się: ROD „Gniewko” w Gniewkowie,

ROD „Nowy Sad” w Stargardzie, ROD „Przylesie” w Kulowie, ROD im 35-lecia w Zielonej Górze, ROD „Za Parkiem” w Pile. Ponadto Prezydium KR PZD doceniło także 11 ogrodów za działalność w różnych dziedzinach. Przyznano również

wyróżnienia (po szczegóły na temat nagrodzonych zapraszamy do artykułu na naszej stronie internetowej pt.: „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017” wybrany!). Przyznano również nagrody

dla laureatów konkursu „Wzorowa Działka Roku 2017” (lista laureatów dostępna jest pod tym linkiem: Znamy już laureatów krajowego konkursu na Wzorową Działkę Roku 2017!).

9. Rodzinna atmosfera, tańce i zabawa

Krajowe Dni Działkowca w 2017 r. miały wyjątkowy, uroczysty charakter, a atmosfera, która panowała w tym dniu w Bytomiu na długo za-

padnie w pamięć uczestnikom wspólnego święta działkowców. To dowód na to, że padające ze sceny słowa o tym, że działkowcy stanowią

W części artystycznej wystąpił m.in. Krzysztof Rospondek

Tradycyjne stroje ludowe regionu śląskiego

jedną, wielką rodzinę nie są bezzasadne. Należy również podkreślić, że wszyscy uczestnicy Krajowych Dni Działkowca w Bytomiu wykazali się ogromną kulturą i szacunkiem, ze skupieniem

wysłuchując przemawiających działaczy, gości i Prezesa PZD.

Imprezie towarzyszyła piękna wystawa koszy dożynkowych, przygotowanych przez przedstawi-

Wystawa koszy dożynkowych

cieli ze wszystkich okręgów PZD. Wielką atrakcją były również występy artystyczne. Do wspólnego śpiewania i tańców porwał zebranych Juliusz Ursyn-Niemcewicz, solista Opery Śląskiej w Bytomiu, który na wyraźną prośbę działkowców bisował i wspólnie z nimi wprowadził atmosferę zabawy. Na zakończenie oficjalnej części imprezy doskonały występ dał również Krzysztof Respondek, artysta estradowy, znany z występów w kabarecie Rak i ról serialowych. Oprócz piosenek i śląskich szlagierów sypał z rękawa dowcipami i anegdotami, które rozbawiły działkowców do łez.

Po części oficjalnej było wspólne biesiadowanie. Popołudniu liczna grupa działkowców wybrała się na zaproszenie Prezydenta Bytomia na koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, który odbył się w centrum miasta. Uczestniczył w nim również Eugeniusz Kondracki, Prezes PZD.

10. Wydarzenia towarzyszące Krajowym Dniom Działkowca

Choć główne uroczystości Krajowych Dni Działkowca rozpoczynały się w sobotę 26 sierpnia br., to Prezes PZD Eugeniusz Kondracki wraz z Prezesem OZ Śląskiego PZD Józefem Noskim, Przewodniczącym Delegatury Bytomskiej OZ Śląskiego PZD Bogusławem Hajdugą i osobami towarzyszącymi, już w piątek 25 sierpnia uczestniczyli w zaplanowanych imprezach, które związane były zarówno z organizacją głównej imprezy, jak i obchodami jubileuszu w bytomskich ogrodach działkowych.

Spotkanie w Arboretum

Bytomskie Arboretum, które prowadzone jest przez Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej (MZZiGK) w Bytomiu istnieje dopiero od 2013 roku, jednak w ciągu minionych 4 lat imponująco się rozwinęło. Delegację PZD powitała zastępca Dyrektora MZZiGK Krystyna Ostrowska, która po krótko przedstawiła historię tego miejsca i zaprosiła gości na spacer pięknie urządzonymi alejkami, by mogli podziwiać zgromadzone okazy.

Na 2025 m² posadzono 47 drzew, 742 szt. krzewów, 1448 szt. bylin, 32 pnącza oraz 1080 szt. roślin cebulowych. Prezes PZD wraz z osobami towarzyszącymi miał okazję podziwiać efekty tej

ciężkiej pracy i zwiedzić całe Arboretum, a także zapoznać się z lokalnymi legendami. Spotkanie upłynęło w miłej i przyjaznej atmosferze. Po zapoznaniu się z bogactwem tego miejsca, Prezes PZD wpisał słowa uznania i gratulacje do księgi pamiątkowej. Delegacja PZD posadziła w Arboretum jubileuszowe drzewo – wiąz holenderski, które zostało ufundowane przez Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego.

Spotkanie z prezydentem

W tych pięknych okolicznościach przyrody odbyło się także spotkanie Prezesa PZD z Prezydentem Damianem Bartyłą. Prezes Eugeniusz Kondracki podziękował za otwartość i chęć goszczenia w Bytomiu działkowców z całej Polski. Prezydent Damian Bartyła dziękował działaczom PZD za obecność tak wielu ogrodów działkowych w tym mieście, dzięki czemu Bytom znajduje się w pierwszej dziesiątce śląskich miast z najwyższym odsetkiem terenów zielonych. Tereny zielone zajmują w Bytomiu ponad 24 % powierzchni. Bytomianie mogą odpoczywać nie tylko w 12 parkach, jakie znajdują się różnych częściach miasta, ale także w 33 ogrodach działkowych. Prezes Eugeniusz Kondracki podkreślił, że istnienie i ciągły rozwój

Wizyta delegacji PZD w Arboretum w Bytomiu

ogrodów działkowych jest możliwy dzięki dobrej współpracy z władzami miasta, które są przychylne działkowcom. Wskazał, że ważny jest nie tylko aspekt historyczny – w Bytomiu bowiem znajduje się jeden z najstarszych ogrodów działkowych na Śląsku ROD „Zorza”, który w tym roku obchodzi jubileusz 105-lecia istnienia, ale także kierunki działania na przyszłość. Należy do nich otwieranie ogrodów na potrzeby społeczności miejskich, organizacja różnego typu imprez i aktywności zarówno dla seniorów, jak i dla dzieci.

Jak zaznaczył Prezes Kondracki, Związek z pełnym zaangażowaniem realizuje i rozwija te funkcje ogrodów widząc ogromne potrzeby mieszkańców miast. Wspomniał też o ogromnym zapotrzebowaniu na nowe ogrody działkowe. Zauważył, że w Bytomiu wciąż jest jeszcze wiele terenów, które można zamienić w ogrody działkowe. Podkreślił, że ogrody działkowe zawsze były zakładane na trudnych terenach, na Śląsku były to m.in. górnicze hałdy i tereny zdegradowane. – *Działkowcy mają ogromne doświadczenie i chcą w dalszym ciągu zakładać nowe ogrody dla młodych rodzin, które są zainteresowane posiadaniem działek* – mówił Prezes Kondracki. Spotkanie okazało się nad wyraz owocne i było doskonałą okazją do dyskusji nad dotychczasową współpracą władz Bytomia z PZD, a także

Prezydent Bytomia i Prezes PZD

Sadzenie jubileuszowego drzewka w miejskim Arboretum w Bytomiu

nad kolejnymi pomysłami, które można wdrożyć w mieście i w ogrodach działkowych. Deklaracje władz miasta dają nadzieję na realizację wielu dobrych inicjatyw.

Wizyta w najstarszym bytomskim ogrodzie ROD „Zorza”

Prezes PZD wraz z osobami towarzyszącymi udał się także do najstarszego w Bytomiu ogro-

Jubileuszowe drzewa pojawiły się także w bytomskich ogrodach m.in. w ROD Jaśmin

du, który w tym roku obchodzi jubileusz 105-lecia istnienia. Ogród ten położony jest przy ul. Woźniaka, w miejscu, gdzie dawno temu mieściły się glinianki i wyrabiano cegły. Dziś to miejsce szczególne dla Bytomian, położone niemalże w sercu miasta w otoczeniu osiedli i bloków. Przybyłych serdecznie powitał Prezes ROD Jan Bazyłkiewicz oraz licznie zgromadzeni działkowcy. – *Jesteśmy zaszczytni, że to właśnie w naszym ogrodzie zostanie posadzone jedno z drzewek jubileuszowych* – mówił prezes ogrodu.

– *Jestem dumny i cieszę się, że mogę gościć w tak wiekowym ogrodzie* – mówił Prezes PZD Eugeniusz Kondracki dziękując za serdeczne przyjęcie. Podkreślił głęboką wartość tradycji, które są w dalszym ciągu kontynuowane i potrzebne.

– *W latach 80. PZD założył 365 tys. działek. Nie ma drugiego takiego wydarzenia w Europie, by w tak krótkim czasie zbudowano tak wiele ogrodów działkowych* – wspominał. – *Ogrody działkowe były potrzebne kiedyś i są potrzebne dziś, dlatego przeżywają one renesans* – podkreślił Prezes Kondracki. Wspomniał o nowo powstających ogrodach w miejsce tych likwidowanych. – *Dziś oddajemy w ręce działkowców nowoczesne ogrody na miarę XXI wieku. To wynik ogromnej determinacji Związku i doświadczenia, które pozwala wy-*

Sadzenie drzewka jubileuszowego w ROD „Zorza” w Bytomiu

ROD Zygmunt w Bytomiu

walczyć dla działkowców odszkodowania i należy teren zamienny w dobrych miejscach – podkreślił.

Następnie tuż obok Domu Działkowca, w dowód pamięci, zasadzone zostało jubileuszowe drzewko – dąb błotny (*Quercus palustris*), które przypominać będzie kolejnym pokoleniom działkowców o obchodzonym w 2017 roku jubileuszu 120-lecia istnienia ruchu ogrodniczego na zie-

miach polskich. Drzewo ufundowane zostało przez Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego. To jeden z najszybciej rosnących gatunków dębów. Z pewnością będzie on nie tylko znakomitą pamiątką, ale też będzie dawał przyjemną ochłodę latem, a piękne kolory jesienią.

Sadzenie jubileuszowych drzew

Kolejne jubileuszowe sadzonki dębów ufundowane przez Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego uroczystie zasadzone zostały przez delegację PZD w dwóch bytomskich ogrodach: „Zygmunt” i „Jaśmin”.

– *To dla nas zaszczyt, że Pan Prezes wybrał bytomskie Łagiewniki na organizację krajowego święta dożynkowego, a nasz ogród został wyróżniony pamiątkowym drzewkiem jubileuszowym, które sadzi Prezes wszystkich Prezesów – mówił prezes ROD „Jaśmin” Dawid Dąbrowski, który jest jednym z najmłodszych prezesów ROD w całej Polsce.*

Prezes Kondracki pogratulował działkowcom pięknego ogrodu i wyremontowanego Domu Działkowca. – *Zieleni w Łagiewnikach nie brak: dwa ogrody, a pośrodku park. Dzielnica jest ładna, ale najbardziej podobają mi się Wasze ogrody, w których mimo późnych godzin wieczornych wciąż widać całe rodziny, które wypoczywają i biesiadują na swoich działkach – mówił Prezes Kondracki.*

Także w ROD „Zygmunt” Prezes PZD wraz z Prezesem OZ Śląskiego zasadzili jubileuszowe drzewko i zwiedzili świeżo wyremontowany dom działkowca.

11. Wiersz Jerzego Karpińskiego

PRACA TWORZY DZIEŁO

Kwiaty i owoce toną w barwach tęczy!
Przyciągają oczy z okrzykiem zachwytu!
Taki widok cieszy i wzroku nie męczy.
Wzbudza też zadumę nad urokiem bytu.

Wywołuje myśli nad sensem tworzenia,
nad rolą człowieka w budowaniu świata,
skąd wszystko się bierze to co świat ten zmienia,
czy zawsze za pracę spotka Cię zapłata?

Praca tworzy dzieło, czas przy tym ją wspiera.
Pot przelany w trudzie wzmacnia owoc pracy.
Czasami trud pracy boli i doskwiera,
lecz budzi też dumę gdy dzieło zobaczy.

Gdy zasiejesz ziarno doczekasz się chleba,
a to co zbudujesz nie możesz zrujnować.
Każdy jubileusz jest darem od Nieba,
lecz swoją nagrodę musisz wypracować.

Wspieranie przyrody jest piękne, odważne,
a gdy trwa latami jest godne pochwały.
Więc bądź dzisiaj z nami w to święto tak ważne!
Z podniesionym czołem trwaj w objęciach chwały!

Bytom, dnia 26 sierpnia 2017 r.

IV. JUBILEUSZE ROD W ROKU 2017

Rok 2017 w Rodzinnych Ogrodach Działkowych to przede wszystkim czas uroczystości obchodzonego w całym kraju jubileuszu 120-lecia powstania ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich. Wiele ogrodów zorganizowało z tej okazji uroczystości w formie festynów, dożynek, pikników i jak co roku Dni Działkowca. W wielu ogrodach odbyły się też imprezy z okazji jubileuszy ROD. Do Krajowej Rady na ręce Prezesa Eugeniusza Kondrackiego wpłynęły od zarządów ROD **154** zaproszenia na jubileuszowe uroczystości organizowane w ogrodach. Ze względu na pokrywanie się terminów uroczystości Prezes nie mógł osobiście wziąć udziału we wszystkich imprezach, ale każdemu ROD, który wystosował do Niego zaproszenie Prezes ufundował pamiątkowy dyplom i puchar.

Najstarszymi jubilatami w tym roku były: ROD im. K. Marcinkowskiego w Gnieźnie i ROD im. Obrońców Pokoju w Warszawie, które obchodziły jubileusz **115-lecia** powstania. **110-lecie** swojego ROD świętowali działkowcy ROD im. J. Ligonii w Katowicach, a ROD „Kolejarz-Dębiec” w Poznaniu obchodził **95-lecie** powstania.

W gronie tegorocznych **90-latków** znalazły się: ROD „Rakowiec” w Warszawie, ROD „Stare Ogrody” we Wrześni, ROD im. Wojska Polskiego we Wrześni oraz ROD „Działkowiec Opolski” w Opolu. Dwa ogrody obchodziły jubileusz **85-lecia**: ROD im. Króla St. Leszczyńskiego w Lesznie, ROD im. A. Mickiewicza w Częstochowie, a cztery jubileusz **80-lecia**: ROD im. M. Curie-Skłodowskiej w Bydgoszczy, ROD im. Jana Kilińskiego w Trzemesznie, ROD im. Waltera w Inowrocławiu, ROD im. Wł. Piocha w Śmiglu.

Wyjątkowo dużo, bo aż dwadzieścia ogrodów (z czego cztery o nazwie „Kolejarz”) świętowały **70-lecie** swojego powstania: ROD im. M. Konopnickiej w Skierniewicach, ROD „Kolejarz” w Kcyni, ROD „Kolejarz” w Kutnie, ROD im. Maciejowice w Szczecinie, ROD im. M. Rożka w Wolsztynie, ROD im. Dzieci Wrzesińskich we Wrześni, ROD „Przyjaźń” w Kowarach, ROD „Kolejarz” w Malborku, ROD im. M. Konopnickiej w Łodzi, ROD im. XX lecia w Szczecinie, ROD im. A. Mickiewicza w Białymstoku, ROD „Pszczółka” we Wrocławiu, ROD „Róża” w Oleśnicy, ROD „Sępólno” we Wrocławiu, ROD „ZNTK” w Oleśnicy, ROD „Kolejarz” w Oleśnicy, ROD „Metalowiec” w Nysie,

ROD im. B. Chrobrego w Szczecinie, ROD „Łużyce” w Zgorzelcu, ROD „Radość” we Wrocławiu.

Ogrody obchodzące **65-lecie** to: ROD „Kolejarz” w Krzyżu Wlkp., ROD im. K. Świerczewskiego w Koszalinie, ROD im. M. Kopernika w Zbąszyniu, ROD „Pokój” w Luboniu, ROD „Kolejarz” w Poznaniu Kobylepole, ROD im. T. Kościuszki w Sandomierzu, ROD „Minikowo” w Minikowie, ROD „Kolejarz” w Siedlcach, ROD im. H. Kamieńskiego we Wrocławiu, ROD „Żywioł” w Wołowie, ROD im. S. Moniuszki w Poznaniu, ROD „Stokrotka” w Poznaniu, **60-lecie**: ROD „Zdrowie” w Łodzi, ROD „Witamina” w Zaborzu-Oświęcimiu, ROD „Zgoda” w Krotoszynie i ROD „Pokój” w Częstochowie.

Dziewięć ROD organizowało uroczystości z okazji jubileuszu **55-lecia** powstania: ROD „Zakole Wisły” w Krakowie, ROD „Łączność” w Olsztynie, ROD „Przodownik” w Gorzowie Wlkp., ROD im. J.I. Kraszewskiego w Pruszcze Gd., ROD „Siarkopol” w Tarnobrzegu, ROD „Kolejarz” w Olsztynie, ROD „Sielanka” w Lublińcu, ROD im. T. Kościuszki w Płocku, ROD „Mazur” w Szczytnie, a siedemnaście z okazji **50-lecia**: ROD „Wypoczynek” w Zielonej Górze, ROD im. płk. Dąbka w Redzie, ROD „Relaks” w Człopie, ROD „Zieleniak” w Debrznie, ROD „Relaks” w Mirosławcu, ROD „Podgaz” w Koszalinie, ROD im. płk. Dąbka w Redzie, ROD im. M. Fornalskiej w Bojanowie, ROD 50-lecia ZZK w Warszawie, ROD im. Sambora w Lubiszewie, ROD im. Ks. Sambora II w Tczewie, ROD „Szarotka” w Legnicy, ROD „Nasza Wiosna” we Wrocławiu, ROD im. T. Kościuszki w Łodzi, ROD im. M. Skłodowskiej-Curie w Białymstoku, ROD „Relaks” w Brzesku, ROD „Pelcowizna” w Warszawie.

45-lecie powstania obchodziły: ROD „Relax” w Nowej Sarzynie, ROD „Modena” w Rawiczu, ROD im. Dzieci Głogowskich w Głogowie, ROD „Związkowiec” we Wrocławiu, ROD „Wilanów” w Warszawie, ROD „Elbud” w Rawiczu, ROD im. M. Kopernika w Białymstoku, **40-lecie**: ROD „Metalowiec” w Kędzierzynie-Koźlu, ROD „Zielony” w Gdyni, ROD „Słonecznik” w Trzciance, ROD „Pod Lipami” w Krzesinach, ROD „Spartakus” w Bydgoszczy, ROD im. F. Kotowskiego w Skierniewicach, ROD „Nad Płonią” w Szczecinie, ROD

„Kapri” w Wierchowiu, ROD „Nekla” w Nekli, ROD im. 400- lecia Miasta Biłgoraja w Biłgoraju, ROD „Jubilat” w Jelczu Laskowicach, ROD „Zalesie” w Rzeszowie, ROD im. F. Chopina w Gdańsku, ROD „Miodowa” w Szczecinie, ROD „Relaks” w Ostrowcu Św., ROD im. 27 Lipca w Białymstoku, ROD „Wspólnota” w Gnieźnie, ROD „Kotwica” w Świnoujściu, ROD „Szarotka” w Białej Podlaskiej.

Imponująca w tym roku była liczba ROD świętujących swoje **35-lecie** (ogrody te zostały założone rok po powstaniu PZD), było ich aż 44: ROD „Tulipan” w Nowym Mieście, ROD „Piotruś” w Styrzycu, ROD „Przylesie” w Sulechowie, ROD „Jarzębinka” w Bogatyni, ROD „Nad Prosną” w Kaliszu, ROD „Pomowiec” w Kościanie, ROD „Przylesie” w Gdańsku, ROD „Relaks” w Mrzeżynie, ROD im. J. Kraziewicza w Gniewie, ROD „Wisielka” w Gdańsku, ROD „Sona” w Ciechanowie, ROD „Wodnik” w Międzyrzeczu, ROD „Malwa” w Koszalinie, ROD „Pod Brzozą” w Bydgoszczy, ROD im. 40 lecia Wojska Polskiego w Pile, ROD im. 2 Armii Wojska Polskiego w Poznaniu, ROD „Relax” w Prasce, ROD „Tulipan” w Gorzowie Wlkp., ROD „Rębichowo” w Gdańsku, ROD „Sierosław II”

w Sierosławiu, ROD „Sierosław III” w Sierosławiu, ROD „Sierosław IV” w Sierosławiu, ROD „Kaprys” w Płocku, ROD „Nowalijka” w Gorzowie Wlkp., ROD Relax27 w Poznaniu, ROD „Jutrzenka” w Gostyniu, ROD „Posanie” w Stalowej Woli, ROD „Krecik” w Międzyrzeczu, ROD „Relaks” w Łęcznej, ROD „Koninko” w Kórniku, ROD im. gen. Sikorskiego w Śremie, ROD im. F. Walczaka w Gorzowie Wlkp., ROD „Lotos” w Oleśnicy, ROD „Jeżyny” we Wrocławiu, ROD „Elektron” we Wrocławiu, ROD „Sahara” we Wrocławiu, ROD „Stokrotka” w Kwidzynie, ROD „Centuś” w Wieliczce, ROD „Pszczołka” w Białej Podlaskiej, ROD im. Żwirki i Wigury w Białymstoku, ROD „Irys” w Czechowicach Dziedzicach, ROD „Tulipan” w Bolesławcu, ROD „Wiaterek” w Garwolinie, ROD im. Jąćwingów w Suwałkach, **30-lecie**: ROD „Północ” w Kraśniku, ROD „Kamieniec” w Oświęcimiu, ROD im. S. Batorego w Kaletach, ROD „Gniewko” w Gniewkowie, ROD „Pomoc” w Rzeszowie, ROD „Wolica” w Dębicy oraz **25-lecie** ROD „Na Zboczu” w Śremie.

Wszystkim ogrodom – jubilatom roku 2017 Krajowa Rada PZD składa serdeczne życzenia.

RDM

V. UCHWAŁY PREZYDIUM KR PZD W SPRAWIE KONKURSÓW KRAJOWYCH

UCHWAŁA NR 273/2017 PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie: rozstrzygnięcia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017”

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie statutu PZD oraz uchwały nr 75/2017 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017”, postanawia, co następuje:

§1

1. Rozstrzygnąć konkurs i ogłosić listę laureatów, w ramach krajowego konkursu „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017”.
2. Laureatem konkursu – I miejsce z tytułem „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017” ogłosić **Rodzinny Ogród Działkowy im. 2 Armii Wojska Polskiego w Poznaniu** – OZ Poznań.
3. Laureatami konkursu z tytułem „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017” ogłosić:
 - **ROD „Gniewko” w Gniewkowie** – OZ Bydgoszcz
 - **ROD „Nowy Sad” w Stargardzie** – OZ Szczecin
 - **ROD „Przylesie” w Kulowie** – OZ Legnica
 - **ROD im. 35 lecia w Zielonej Górze** – OZ Zielona Góra
 - **ROD „Za Parkiem” w Pile** – OZ Piła

§2

Laureatowi konkursu, który zajął I miejsce przyznać puchar Prezesa PZD, dyplom, tablicę okolicznościową oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5000 złotych.

§3

Pozostałym laureatom konkursu, z tytułem „ROD Roku 2017” przyznać puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 4000 złotych.

§4

1. Przyznać wyróżnienia dla następujących ROD w poszczególnych dziedzinach:
 - **ROD „Perła” w Kłodzku** – OZ Sudecki – za Działalność Statutową
 - **ROD „Róża” w Zabrze** – OZ Śląski – za Działalność Oświatową
 - **ROD im. Obrońców Westerplatte w Świdniku** – OZ Lublin – za Zagospodarowanie Działek
 - **ROD im. mjr Dobrzyckiego w Obornikach** – OZ Poznań – za Działalność na rzecz środowiska naturalnego
 - **ROD „Rozkwit” w Rybniku** – OZ Śląski – za Inwestycje i Remonty Infrastruktury
 - **ROD „Relax” w Nowej Sarzynie** – OZ Podkarpacki – za Bezpieczeństwo
 - **ROD „Konwalia” w Mokrej Prawej** – OZ Łódzki – za Promocję Związku
 - **ROD im. Obrońców Kępy Oksywskiej w Pogórze** – OZ Pomorski – za Zagospodarowanie ROD
 - **ROD „Nad Strumykiem” w Toruniu** – OZ Toruńsko- Włocławski – za Przychylny dzieciom i młodzieży.
 - **ROD im. Wł. Sikorskiego w Kwidzynie** – OZ Pomorski – specjalne wyróżnienie
 - **ROD „Zgoda” w Jelczu Laskowicach** – OZ Wrocław – specjalne wyróżnienie

2. Wyróżnionym w poszczególnych dziedzinach ROD przyznać puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe i nagrody pieniężne w wysokości 2000,- złotych.

§5

Nagrodzić wszystkie ROD biorące udział w konkursie zestawem wydawnictw związkowych na wyposażenie bibliotek ogrodowych.

§6

Wyniki konkursu ogłosić w trakcie uroczystości Krajowych Dni Działkowca 2017 oraz opublikować w Biuletynie Informacyjnym PZD.

SKARBNIK

/-/ Barbara KOROLCZUK

§7

Koszty przyznanych nagród pokryć ze środków budżetowych KR PZD.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lipca 2017 r.

UCHWAŁA NR 274/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 19 lipca 2017 r.
w sprawie: rozstrzygnięcia konkursu krajowego
„Wzorowa Działka Roku 2017”

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie statutu PZD oraz uchwały nr 76/2017 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Wzorowa Działka Roku 2017”, postanawia:

§1

1. Rozstrzygnąć konkurs i ogłosić listę laureatów, w ramach krajowego konkursu „Wzorowa Działka Roku 2017”.
2. Ogłosić laureatów konkursu, których działki otrzymują tytuł „Wzorowa Działka Roku 2017”:
 - **Małgorzata i Eugeniusz Kurzawa**, dz. nr 80 ROD „Górniki” w Turku – OZ Kalisz
 - **Dorota i Wiesław Kucyk**, dz. nr 173 ROD im. Obrońców Westerplatte w Świdniku – OZ Lublin
 - **Waleria i Zdzisław Maj**, dz. nr 265 ROD „Konwalia” w Mokrej Prawej – OZ Łódzki
 - **Tadeusz Czarny**, dz. nr 182 ROD „Kabałek” w Rzeszowie – OZ Podkarpacki
 - **Alicja i Jan Chomiccy**, dz. nr 163 ROD „Fasty” w Białymstoku – OZ Podlaski
 - **Domicela i Roman Pietruszczakowie**, dz. nr 279 ROD „Chemi” w Policach – OZ Szczecin
 - **Maria i Adam Grunt**, dz. nr 58 ROD im. Gwardii Ludowej w Gliwicach – OZ Śląski
 - **Beata i Piotr Węgliński**, dz. nr 208 ROD „Zacisze” w Żaganiu – OZ Zielona Góra

§ 2

Laureaci konkursu, których działki otrzymały tytuł „Wzorowa Działka Roku 2017” otrzymują dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”, wydawnictwa związkowe oraz nagrody rzeczowe o wartości 1000 złotych.

§3

1. Ustala się listę użytkowników, których działki otrzymały wyróżnienia:
 - **Renata i Józef Pisarscy**, dz. nr 142F ROD „Rębiechowo” w Gdańsku – OZ Pomorski
 - **Józefa i Jan Hulscy**, dz. nr 18 ROD im. Rajska w Rajsku – OZ Małopolski
 - **Anna i Michał Poteccy**, dz. nr 115 ROD „Za Parkiem” w Pile – OZ Piła
 - **Teresa i Tadeusz Dobrzyńscy**, dz. nr 353 ROD im. Ks. Bolko w Świdnicy – OZ Sudecki
 - **Elżbieta i Zbigniew Prokopek**, dz. nr 36 ROD „Sielanka” w Grudziądzu – OZ Toruńsko – Włocławski
2. Użytkownicy wyróżnionych działek otrzymują dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”, wydawnictwa związkowe oraz nagrody rzeczowe o wartości 500 złotych.

§4

Wszyscy uczestnicy, których działki brały udział w konkursie otrzymują dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec” wraz z wydawnictwami związkowymi.

§5

Wyniki konkursu ogłosić w trakcie uroczystości Krajowych Dni Działkowca 2017 oraz opublikować w Biuletynie Informacyjnym PZD.

SKARBNIK

/-/ Barbara KOROLCZUK

§6

Koszty przyznanych nagród pokryć ze środków budżetowych KR PZD.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 19 lipca 2017 r.

UCHWAŁA NR 316/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 9 sierpnia 2017 r.
w sprawie: ustanowienia wyróżnień specjalnych w konkursie krajowym
„Wzorowa Działka Roku 2017”

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie statutu PZD oraz uchwały nr 76/2017 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Wzorowa Działka Roku 2017” postanawia:

§1

Biorąc pod uwagę bardzo wysoki poziom Konkursu Krajowego „Wzorowa Działka Roku 2017” *ustanowić dla działek uczestniczących w Konkursie, które uzyskały również maksymalną ocenę „Wyróżnienie specjalne”.*

§2

„Wyróżnienie Specjalne” przyznać:

- **Danucie i Waldemarowi Wilińskim**, działka nr 10 w ROD „Odra” w Opolu – OZ Opolski
- **Marianowi Stankowiakowi**, działka nr 108 w ROD im. Grodu Lecha w Gnieźnie – OZ Poznań
- **Elżbiecie i Romanowi Żyduch**, działka nr 206 w ROD „Nowy Sad” w Stargardzie – OZ Szczecin
- **Elżbiecie i Zygmuntowi Marosz**, działka nr 71 w ROD „Źródełko” w Skarżysku Kamiennej – OZ Świętokrzyski
- **Halinie i Zbigniewowi Marszał**, działka nr 195 w ROD „Cumulus” w Bydgoszczy – OZ Bydgoszcz

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

- **Janinie i Henrykowi Kankowskim**, działka nr 113 w ROD im. J. Kochanowskiego w Gdyni – OZ Pomorski
- **Teresie i Janowi Zielińskim**, działka nr 142 w ROD „Przylesie” w Kulowie – OZ Legnica
- **Danucie Glegoła**, działka nr 261 w ROD im. XXXV lecia w Radomiu – OZ Mazowiecki
- **Alicji i Stanisławowi Paluch**, działka nr 42 w ROD im. Ks. L. Przyłuskiego w Poznaniu – OZ Poznań
- **Tadeuszowi Skurzyńskiemu**, działka nr 82 w ROD „Sielanka” w Rudzie Śląskiej – OZ Śląski
- **Barbarze i Janowi Ząbkiewicz**, działka nr 98 w ROD „Witamina” w Nowym Mieście Lubawskim – OZ Warmińsko-Mazurski,
- **Zofii i Józefowi Tiachnybok**, działka nr 167 w ROD „Różanecznik” we Wrocławiu – OZ Wrocław

§3

Użytkownicy, których działki otrzymały „Wyróżnienie Specjalne” otrzymują dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”, wydawnictwa związkowe oraz nagrody rzeczowe o wartości 500 złotych każda.

§4

Koszty przyznanych nagród pokryć ze środków budżetowych KR PZD.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 9 sierpień 2017r.

UCHWAŁA NR 295/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 19 lipca 2017 r.
w sprawie wyników konkursu jubileuszowego
pt. „35 lat PZD – historia i wspomnienia”

Prezydium Krajowej Rady PZD, działając na podstawie statutu PZD oraz uchwały nr 274/2016 Prezydium KR PZD z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie ogłoszenia konkursu jubileuszowego pt. „35 lat PZD – historia i wspomnienia” postanowiło:

§1

Na podstawie dokonanej oceny nadesłanych do Krajowej Rady PZD prac, którą przeprowadziła i przedstawiła komisja konkursowa, Prezydium postanawia wyróżnić wszystkich autorów nadesłanych prac:

Mieczysława Majchrowicza,
Okręg Podkarpacki PZD
Barbarę Głogowską, Okręg Śląski PZD
Leszka Buckiego, Okręg Śląski PZD
Jadwigę Kupiszewską, Okręg Podkarpacki PZD
Witolda Deręgowskiego, Okręg w Bydgoszczy PZD
Janinę Dziechciaruk, Okręg w Lublinie PZD
Stefana Maślankiewicza, Okręg Mazowiecki PZD

I Wiceprezes PZD

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

Krystynę Warzechę, Okręg w Kaliszu PZD
Barbarę Jankowską, Okręg w Lublinie PZD
Elżbietę Kodzisz, Okręg Mazowiecki PZD
Romana Śwista, Okręg Sudecki PZD
Józefa Romanowskiego, Okręg w Szczecinie PZD
Elżbietę Węgielek, Okręg Mazowiecki PZD
Stanisława Nosala, Okręg we Wrocławiu PZD
Stanisława Frohmberga, Okręg w Poznaniu PZD
Mariana Rosińskiego, Okręg w Zielonej Górze PZD
Mirosława Breczko, Okręg w Legnicy PZD
Wacławę Barszczyńską, Okręg w Opolu PZD
Stefanię Kępkowską, Okręg w Opolu PZD
Jana Kamińskiego,
Okręg Warmińsko-Mazurski PZD
Edwinę Miłowską,
Okręg w Gorzowie Wielkopolskim PZD

§2

Wszyscy autorzy prac konkursowych otrzymują dyplomy, pamiątkowe upominki oraz wydawnictwa związkowe.

Prezes PZD

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, 19.07.2017 r.

VI. STAN ROD W ROKU JUBILEUSZOWYM 120-LECIA NA DZIEŃ 31.12.2016 R.

UCHWAŁA NR 157/2017
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 20 kwietnia 2017 r.
w sprawie przyjęcia stanu posiadania PZD na dzień 31.12.2016 r.

Prezydium Krajowej Rady PZD działając na podstawie statutu PZD § 134 ust. 2 pkt 1, 6 i 7 w oparciu o dane, przekazane przez OZ PZD w formie Ankiety stanu organizacyjnego postanawia:

§ 1

Przyjąć stan posiadania PZD na dzień 31.12.2016 r. wg danych zestawionych w formie niżej opisanych tabel, stanowiących załącznik do niniejszej uchwały:

Tabela 1. Stan organizacyjny okręgowych zarządów PZD wg województw na dzień 31.12.2016 r.

WICEPREZES

/-/ Stanisław ZAWADKA

Tabela 2. Liczba jednostek organizacyjnych (zarządów ROD) na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 3. Powierzchnia Rodzinnych Ogrodów Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 4. Liczba działek w Rodzinnych Ogrodach Działkowych na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 5. Powierzchnia działek Rodzinnych Ogrodów Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r.

Tabela 6. Tytuł prawny PZD do gruntów ROD na dzień 31.12.2016 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2017 r.

Załączniki do uchwały

1. Stan organizacyjny okręgowych zarządów PZD wg województw na dzień 31.12.2016 r.

LP		Okręgowy Zarząd PZD	Województwo	Liczba ROD	Powierzchnia ROD	Liczba działek	Powierzchnia działek
OZ	Woj.				w ha		w ha
1.		Legnica	DOLNOŚLĄSKIE	164	1 684,8513	38 609	1 363,0014
2.		Sudecki		138	2 242,0529	53 998	1 523,7120
3.		Wrocław		226	2 343,5542	58 043	1 924,2411
	1			528	6 270,4584	150 650	4 810,9545
4.		Bydgoszcz	KUJAWSKO-POMORSKIE	203	1 568,2230	30 164	1 151,2475
5.		Toruńsko-Włocławski		193	1 127,3954	23 821	888,3295
	2			396	2 695,6184	53 985	2 039,5770

6.	3	Lublin	LUBELSKIE	169	1 287,9489	29 927	1 009,2633
7.		Gorzów Wlkp.	LUBUSKIE	70	724,9095	16 302	586,0200
8.		Zielona Góra		121	1380,6365	28 267	1 108,3894
	4			191	2 105,5460	44 569	1 694,4094
9.	5	Łódzki	ŁÓDZKIE	306	1 981,9778	44 332	1 523,5278
10.	6	Małopolski	MAŁOPOLSKIE	249	1 288,1607	29 118	996,7655
11.	7	Mazowiecki	MAZOWIECKIE	455	3 511,0476	79 431	2 704,1121
12.	8	Opolski	OPOLSKIE	104	1 634,6555	38 521	1 321,8231
13.	9	Podkarpacki	PODKARPACKIE	162	1 312,5861	29 140	1 076,4372
14.	10	Podlaski	PODLASKIE	99	953,9427	21 281	737,3045
15.		Pomorski	POMORSKIE	232	2163,1592	50 613	1 724,3914
16.		Słupsk		23	542,9390	11 826	459,0786
	11			255	2 706,0982	62 439	2 183,4700
17.		Częstochowa	ŚLĄSKIE	59	449,2287	8 642	309,1043
18.		Śląski		604	3 796,7314	93 076	3 231,2125
	12			663	4 245,9601	101 718	3 540,3168
19.	13	Świętokrzyski	ŚWIĘTOKRZYSKIE	79	812,5203	18 699	610,5129
20.		Elbląg	WARMIŃSKO- -MAZURSKIE	76	530,3475	10 426	395,5367
21.	14	Warmińsko-Mazur- ski		166	1 701,2269	38 176	1 352,2009
				242	2 231,5744	48 602	1 747,7376
22.		Kalisz	WIELKOPOLSKIE	134	911,7045	20 828	727,8667
23.		Piła		83	706,2199	16 133	571,2518
24.		Poznań		296	2 633,3292	54 631	1 993,1134
	15			513	4 251,2536	91 592	3 292,2319
25.		Koszalin	ZACHODNIO- -POMORSKIE	86	1 045,6257	21 988	851,5783
26.		Szczecin		170	2 527,9869	51 453	2 041,1984
	16			256	3 573,6126	73 441	2 892,7767
		Ogółem		4667	40862,9613	917445	32 181,2203

Załącznik do uchwały Prezydium KR PZD nr 157/2017 z dnia 20.04.17 r.

2. Liczba jednostek organizacyjnych (zarządów ROD) na dzień 31.12.2016 r.

LP	Okręgowy Zarząd PZD	Ogółem	Stale	Czasowe
1.	Bydgoszcz	203	202	1
2.	Częstochowa	59	58	1
3.	Elbląg	76	76	0
4.	Pomorski	232	232	0
5.	Gorzów Wlkp.	70	70	0
6.	Kalisz	134	134	0
7.	Koszalin	86	86	0
8.	Legnica	164	164	0
9.	Lublin	169	164	5
10.	Łódzki	306	304	2
11.	Małopolski	249	245	4
12.	Mazowiecki	455	453	2
13.	Opolski	104	104	0
14.	Piła	83	83	0
15.	Podkarpacki	162	156	6
16.	Podlaski	99	99	0
17.	Poznań	296	296	0
18.	Słupsk	23	23	0
19.	Sudecki	138	138	0
20.	Szczecin	170	170	0
21.	Śląski	604	595	9
22.	Świętokrzyski	79	77	2
23.	Toruńsko-Włocławski	193	182	11
24.	Warmińsko-Mazurski	166	166	0
25.	Wrocław	226	226	0
26.	Zielona Góra	121	121	0
	Ogółem	4667	4624	43

Załącznik do uchwały Prezydium KR PZD nr 157/2017 z dnia 20.04.17 r.

3. Powierzchnia Rodzinnych Ogrodów Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r.

LP	Okręgowy Zarząd PZD	Ogółem	Stale	Czasowe
1.	Bydgoszcz	1 568,2230	1 566,9301	1,2929
2.	Częstochowa	449,2287	447,4002	1,8285
3.	Elbląg	530,3475	530,3475	0
4.	Pomorski	2 163,1592	2 163,1592	0
5.	Gorzów Wlkp.	724,9095	724,9095	0
6.	Kalisz	911,7045	911,7045	0,0000
7.	Koszalin	1 045,6257	1 045,6257	0
8.	Legnica	1 684,8513	1 684,8513	0
9.	Lublin	1 287,9489	1 269,4969	18,4520
10.	Łódzki	1 981,9778	1 980,3778	1,6000
11.	Małopolski	1 288,1607	1 284,9371	3,2236
12.	Mazowiecki	3 511,0476	3 495,2996	15,7480
13.	Opolski	1 634,6555	1 634,6555	0,0000
14.	Piła	706,2199	706,2199	0
15.	Podkarpacki	1 312,5861	1 283,2067	29,3794
16.	Podlaski	953,9427	953,9427	0
17.	Poznań	2 633,3292	2 633,3292	0
18.	Słupsk	542,9390	542,9390	0
19.	Sudecki	2 242,0529	2 242,0529	0
20.	Szczecin	2 527,9869	2 527,9869	0
21.	Śląski	3 796,7314	3 774,3194	22,4120
22.	Świętokrzyski	812,5203	811,7918	0,7285
23.	Toruńsko-Włocławski	1 127,3954	1 104,9973	22,3981
24.	Warmińsko-Mazurski	1 701,2269	1 701,2269	0
25.	Wrocław	2 343,5542	2 343,5542	0
26.	Zielona Góra	1 380,6365	1 380,6365	0
	Ogółem	40 862,9613	40 745,8983	117,0630

Załącznik do uchwały Prezydium KR PZD nr 157/2017 z dnia 20.04.17 r.

4. Liczba działek w Rodzinnych Ogrodach Działkowych na dzień 31.12.2016 r.

LP	Okręgowy Zarząd PZD	Ogółem	Stale	Czasowe
1.	Bydgoszcz	30 164	30 112	52
2.	Częstochowa	8 642	8 569	73
3.	Elbląg	10 426	10 426	0
4.	Pomorski	50 613	50 613	0
5.	Gorzów Wlkp.	16 302	16 302	0
6.	Kalisz	20 828	20 828	0
7.	Koszalin	21 988	21 988	0
8.	Legnica	38 609	38 609	0
9.	Lublin	29 927	29 472	455
10.	Łódzki	44 332	44 292	40
11.	Małopolski	29 118	29 086	32
12.	Mazowiecki	79 431	79 149	282
13.	Opolski	38 521	38 521	0
14.	Piła	16 133	16 133	0
15.	Podkarpacki	29 140	28 423	717
16.	Podlaski	21 281	21 281	0
17.	Poznań	54 631	54 631	0
18.	Słupsk	11 826	11 826	0
19.	Sudecki	53 998	53 998	0
20.	Szczecin	51 453	51 453	0
21.	Śląski	93 076	92 444	632
22.	Świętokrzyski	18 699	18 658	41
23.	Toruńsko-Włocławski	23 821	23 201	620
24.	Warmińsko-Mazurski	38 176	38 176	0
25.	Wrocław	58 043	58 043	0
26.	Zielona Góra	28 267	28 267	0
	Ogółem	917 445	914 501	2 944

Załącznik do uchwały Prezydium KR PZD nr 157/2017 z dnia 20.04.17 r.

5. Powierzchnia działek Rodzinnych Ogrodów Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r.

LP	Okręgowy Zarząd PZD	Ogółem	Stale	Czasowe
1.	Bydgoszcz	1 151,2475	1 149,9546	1,2929
2.	Częstochowa	309,1043	307,5243	1,5800
3.	Elbląg	395,5367	395,5367	0
4.	Pomorski	1 724,3914	1 724,3914	0
5.	Gorzów Wlkp.	586,0200	586,0200	0
6.	Kalisz	727,8667	727,8667	0,0000
7.	Koszalin	851,5783	851,5783	0
8.	Legnica	1 363,0014	1 363,0014	0
9.	Lublin	1 009,2633	995,8633	13,4000
10.	Łódzki	1 523,5278	1 522,3678	1,1600
11.	Małopolski	996,7655	994,0655	2,7000
12.	Mazowiecki	2 704,1121	2 692,8293	11,2828
13.	Opolski	1 321,8231	1 321,8231	0,0000
14.	Piła	571,2518	571,2518	0
15.	Podkarpacki	1 076,4372	1 062,1028	14,3344
16.	Podlaski	737,3045	737,3045	0
17.	Poznań	1 993,1134	1 993,1134	0
18.	Słupsk	459,0786	459,0786	0
19.	Sudecki	1 523,7120	1 523,7120	0
20.	Szczecin	2 041,1984	2 041,1984	0
21.	Śląski	3 231,2125	3 211,7482	19,4643
22.	Świętokrzyski	610,5129	609,9897	0,5232
23.	Toruńsko-Włocławski	888,3295	868,0876	20,2419
24.	Warmińsko-Mazurski	1 352,2009	1 352,2009	0
25.	Wrocław	1 924,2411	1 924,2411	0
26.	Zielona Góra	1 108,3894	1 108,3894	0
	Ogółem	32 181,2203	32 095,2408	85,9795

Załącznik do uchwały Prezydium KR PZD nr 157 /2017 z dnia 20.04.17 r.

6. Tytuł prawny PZD do gruntów ROD na dzień 31.12.2016 r.

Lp	OKRĘGOWY ZARZĄD PZD	POWIERZCHNIA ROD (w ha)							% po- wierzchni w użytko- waniu wie- czystym i własności do pow. ogółem
		Ogółem	Użytkowanie		Użytkowanie wieczyste i własność				
			użytkowanie nabyte		użytkowanie wieczyste nabyte		własność	Razem	
			odpłat- nie	nieodpłatnie	odpłatnie	nieodpłatnie			
1.	Bydgoszcz	1 568,2230	0,0000	303,3298	39,0605	1 225,3487	0,4840	1 264,8932	80,7%
2.	Częstochowa	449,2287	0,0000	90,1900	0,0000	359,0387	0,0000	359,0387	79,9%
3.	Elbląg	530,3475	0,0000	31,7322	0,0000	498,6153	0,0000	498,6153	94,0%
4.	Pomorski	2 163,1592	0,4775	644,6478	10,4600	1 506,7639	0,8100	1 518,0339	70,2%
5.	Gorzów Wlkp.	724,9095	0,0000	17,6765	0,0000	704,8079	2,4251	707,2330	97,6%
6.	Kalisz	911,7045	0,0000	325,8678	0,0917	585,4670	0,2780	585,8367	64,3%
7.	Koszalin	1 045,6257	8,4569	89,3893	2,4113	943,0602	2,3080	947,7795	90,6%
8.	Legnica	1 684,8513	0,0000	14,3529	1,1764	1 668,3991	0,9229	1 670,4984	99,1%
9.	Lublin	1 287,9489	0,0000	643,4524	0,0000	639,8696	4,6269	644,4965	50,0%
10.	Łódzki	1 981,9778	0,0000	1 282,7506	0,0000	693,9764	5,2508	699,2272	35,3%
11.	Małopolski	1 288,1607	0,0000	779,2738	0,0000	503,6040	5,2829	508,8869	39,5%
12.	Mazowiecki	3 511,0476	0,0000	2 816,6856	2,4553	689,3775	2,5292	694,3620	19,8%
13.	Opolski	1 634,6555	0,0000	369,1452	0,0101	1 262,1992	3,3010	1 265,5103	77,4%
14.	Piła	706,2199	0,0000	7,5344	0,0000	698,6855	0,0000	698,6855	98,9%
15.	Podkarpacki	1 312,5861	0,0000	376,5949	1,0552	933,0465	1,8895	935,9912	71,3%
16.	Podlaski	953,9427	0,0000	233,8222	0,0000	719,9671	0,1534	720,1205	75,5%
17.	Poznań	2 633,3292	0,9596	1 085,2544	6,2486	1 538,8911	1,9755	1 547,1152	58,8%
18.	Słupsk	542,9390	0,0000	69,8485	0,0986	454,5248	18,4671	473,0905	87,1%
19.	Sudecki	2 242,0529	0,0000	147,9630	0,0000	2 092,1225	1,9674	2 094,0899	93,4%
20.	Szczecin	2 527,9869	0,0000	1 196,7056	1,1640	1 329,6473	0,4700	1 331,2813	52,7%
21.	Śląski	3 796,7314	0,0000	3 200,7463	37,5461	558,4390	0,0000	595,9851	15,7%
22.	Świętokrzyski	812,5203	3,1000	553,1814	0,0000	247,6028	8,6361	256,2389	31,5%
23.	Toruńsko-Włocławski	1 127,3954	0,0000	141,1297	1,6387	979,4908	5,1362	986,2657	87,5%
24.	Warmińsko-Mazurski	1 701,2269	0,0000	283,9967	0,0000	1 417,2302	0,0000	1 417,2302	83,3%
25.	Wrocław	2 343,5542	0,0000	644,4021	0,0000	1 698,4919	0,6602	1 699,1521	72,5%
26.	Zielona Góra	1 380,6365	0,0000	2,4477	0,0037	1 377,6835	0,5016	1 378,1888	99,8%
OGÓŁEM		40 862,9613	12,9940	15 352,1208	103,4202	25 326,3505	68,0758	25 497,8465	62,4%

Załącznik do uchwały Prezydium KR PZD nr 157/2017 z dnia 20.04.17 r.

SPIS TREŚCI

I. Stanowisko Krajowej Rady PZD w sprawie Jubileuszu 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce.....1

II. Jubileuszowe XV posiedzenie Krajowej Rady PZD2

1. Informacja.....2
2. Porządek obrad5
3. Komisja uchwał i wniosków.....5
4. Wystąpienie Prezesa PZD Eugeniusza
Kondrackiego.....5
5. Wręczenie medali i dyplomów z okazji 120-lecia
ogrodów działkowych w Polsce10
6. Wiersz Tadeusza Jarzębaka,
I Wiceprezesa PZD16
7. List Pani Antoniny Boroń, Honorowego
Prezesa OZ Opolskiego PZD16
8. Uchwały17
 - Uchwała Nr 1/XV/2017 KR PZD
z dnia 10 sierpnia 2017 r. w sprawie odznaki
„Zasłużony Działkowiec” oraz ustanowienia
trybu i warunków jej nadania.17
 - Uchwała Nr 2/XV/2017 KR PZD
z dnia 10 sierpnia 2017 r. w sprawie
ustanowienia odznaczenia organizacyjnego
PZD oraz ustalenia warunków jego
przyznawania22
 - Uchwała Nr 3/XV/2017 KR PZD
z dnia 10 sierpnia 2017 r. w sprawie
odznaki „Za Zasługi dla Polskiego Związku
Działkowców” oraz ustanowienia trybu
i warunków jej nadania.....22
 - Uchwała Nr 4/XV/2017 KR PZD
z dnia 10 sierpnia 2017 r. w sprawie
ustanowienia odznaki „Za zasługi dla
ROD” oraz przyjęcia trybu i warunków
jej nadania.....27

III. Krajowe Dni Działkowca Bytom 2017 Jubileusz 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce.....28

1. Informacja.....28
2. List od Prezydenta RP.....30
3. Uroczyste otwarcie Krajowych Dni Działkowca
przez Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego....30
4. List Sekretarza Stanu w Kancelarii RM35
5. Wystąpienie Prezesa PZD Eugeniusza
Kondrackiego.....37

6. Wystąpienia gości39
7. Listy45
8. Wyróżnienia, medale, nagrody55
9. Rodzinna atmosfera, tańce, zabawa.....59
10. Wydarzenia towarzyszące Krajowym
Dniom Działkowca62
11. Wiersz Jerzego Karpińskiego66

IV. Jubileusze w ROD w roku 2017.....67

V. Uchwały Prezydium KR PZD w sprawie konkursów krajowych69

1. Uchwała Nr 273/2017 Prezydium KR PZD
z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie:
rozstrzygnięcia konkursu krajowego
„Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017”69
2. Uchwała Nr 274/2017 Prezydium KR PZD
z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie:
rozstrzygnięcia konkursu krajowego
„Wzorowa Działka Roku 2017”70
3. Uchwała Nr 316/2017 Prezydium KR PZD
z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie: ustanowienia
wyróżnień specjalnych w konkursie krajowym
„Wzorowa Działka Roku 2017”71
4. Uchwała Nr 295/2017 Prezydium KR PZD
z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie wyników
konkursu jubileuszowego pt. „35 lat PZD
– historia i wspomnienia”72

VI. Stan ROD w Roku Jubileuszowym 120-lecia na dzień 31.12.2016 r.73

- Uchwała Nr 157/2017 Prezydium
KR PZD z dnia 20 kwietnia 2017 r.
w sprawie przyjęcia stanu posiadania
PZD na dzień 31.12.2016 r.73
 - Załączniki do uchwały:.....73
1. Stan organizacyjny okręgowych zarządów
PZD wg województw na dzień 31.12.2016 r. 73
 2. Liczba jednostek organizacyjnych
(zarządów ROD) na dzień 31.12.2016 r. 75
 3. Powierzchnia Rodzinnych Ogrodów
Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r. 76
 4. Liczba działek w Rodzinnych Ogrodach
Działkowych na dzień 31.12.2016 r. 77
 5. Powierzchnia działek Rodzinnych Ogrodów
Działkowych (w ha) na dzień 31.12.2016 r. 78
 6. Tytuł prawny PZD do gruntów ROD na dzień
31.12.2016 r. 79

Redaguje Komitet Krajowej Rady PZD www.pzd.pl
Wydawca: Wydawnictwo „działkowiec” ul. Bobrowiecka 1, 00-728 Warszawa
Skład i łamanie: Marcin Satro
Druk: Drukarnia Semafik
Nakład: 7 000